

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра сучасної та бальної хореографії**

**КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ
ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ**

Програма та навчально-методичні матеріали дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 024 «Хореографія»
освітньої програми «Сучасна хореографія»

Харків, 2024

УДК 792.82:378.147](073)

К 47

Друкується за рішенням
Науково-методичної ради ХДАК (протокол № 11 від 9.04.2024 р.)
Рекомендовано радою факультету хореографічного мистецтва
(протокол № 8 від 20.03.2024 р.)
Рекомендовано науково-методичною комісією ФХМ
(протокол № 8 від 20.03.2024 р.)
Рекомендовано кафедрою сучасної та бальної хореографії
(протокол № 10 від 16.03.2024 р.)

Рецензенти:

Катерина БОРТНИК, доцент, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри народної хореографії Харківської державної академії культури

Кирило ШКУРСЬВ, в. о. декана факультету хореографічного мистецтва, кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри сучасної та бальної хореографії Харківської державної академії культури

Укладач:

Наталія СЕМЕНОВА, кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри сучасної та бальної хореографії

Класичний танець та методика його викладання : програма та навч.-метод. матеріали дисципліни для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти зі спец. 024 «Хореографія», ОП «Сучасна хореографія» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. сучасної та бальної хореографії ; уклад. Н .М. Семенова. Харків : ХДАК, 2024. 88 с.

Навчальна дисципліна «Класичний танець та методика його викладання» є базовою для підготовки бакалаврів зі спеціальності 024 Хореографія. Зміст дисципліни розкриває основні теоретико-методологічні та практичні засади виконання та викладання рухів, побудови уроків класичного танцю.

Дисципліна розрахована на здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня – майбутніх балетмейстерів, педагогів, артистів, а також слухачів системи підвищення кваліфікації та післядипломної освіти.

УДК 792.82:378.147](073)

© Харківська державна академія культури, 2024

© Семенова Н. М., 2024

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 34	галузь знань 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова	
Загальна кількість годин 1020	спеціальність 024 Хореографія освітня програма Сучасна хореографія	Рік підготовки:	
		1-4-й	1-4-й
		Семестр	
		1-8-й	1-8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 1-2, 6-8 сем. – 3 год.; 3-5 сем. – 2 год.	Ступінь бакалавр	Лекції	
		34 год.	18 год.
		Практичні, семінарські	
		306 год.	108 год.
		Індивідуальні заняття	
		--	--
		Самостійна робота	
		680 год.	894 год.
		Вид контролю	
		іспит	
1,3,5,7 сем.	1,3,5,7 сем.		
залік			
2,4,6,8 сем.	2,4,6,8 сем.		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 340 / 680

для заочної форми навчання — 126 / 894

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

«Класичний танець та методика його викладання» — обов'язкова дисципліна, яка є найважливішою частиною професійної підготовки бакалаврів в галузі хореографічного мистецтва. Вона закладає фундамент виконавської майстерності, формує гармонійно-розвинутий рухомий апарат, що здатен опанувати різноманітні технічні прийоми, переходи, складні технічні рухи будь якого виду, напряму, стилю хореографії і сприяє здобуттю педагогічного та балетмейстерського досвіду. Класичний танець виховує форму, що надає можливості наповнювати танець внутрішнім змістом.

Мета – здобуття знань, вмінь та навичок в галузі класичного танцю, які складають основу хореографічної освіти і грають важливу роль у формуванні особистості фахівця: артиста, балетмейстера, педагога.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити з історією виникнення та особливостями формування системи класичного танцю з її головними етапам розвитку та видатними викладачами;
- визначити виразні засоби класичного танцю та основні вимоги до виконання рухів;
- опанувати правила виконання рухів, методику створення комбінацій та побудови уроків;
- розглянути основні види музичного супроводження уроків та принципи підбору музичного матеріалу;
- закласти фундамент виконавської майстерності, що заснований на правильній постановці корпусу, рук, ніг та голови;
- сприяти розвитку фізичних можливостей (виворотність, танцювальний крок, м'якість та гнучкість ніг і тіла, стрибок) та усунути фізичні вади (сутулість, косолапість, перекіс плечей, деформації хребта);
- розвинути танцювальність та координацію, пластичність та виразність, музичність та відчуття ритму;
- розвинути м'язову пам'ять та логіку хореографічного мислення;
- закласти основи правильного дихання;
- виховати увагу та самоконтроль в танці, привчити до дисципліни та відповідальності;
- розвинути свободу та точність при виконанні рухів; відпрацювати апломб — вміння впевнено та вільно рухатись, не втрачаючи рівноваги;
- сформувати власний досвід створення комбінацій та їх пояснення, запису створених комбінацій та проведення на групі.

III. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності:

- Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.

Спеціальні компетентності:

- Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.
- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- Здатність використовувати широкий спектр між дисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

- Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
- Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
- Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
- Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
- Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
- Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.
- Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин у сфері виробничої діяльності.

Програмні результати навчання:

- Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
- Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
- Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
- Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.
- Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.
- Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.
- Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.
- Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
- Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та

участі у фестивалях і конкурсах.

- Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.

Передумови для вивчення:

- Мати специфічні творчі здібності та професійні фізичні данні, виявити відповідну фахову придатність.
- Володіти професійними навичками виконання базових рухів класичного, мати нахил до створення.
- Виявляти обізнаність з термінології і літератури за фахом, а також володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Критерії оцінювання:

- Виявляти достатні знання теоретичного та практичного матеріалу з класичного танцю.
- Вдосконалювати професійні фізичні данні.
- Можна допускати певні неточності в методиці виконання рухів, але вміти їх проаналізувати та намітити шляхи подолання.
- Виявляти достатню технічність та виразність при виконанні рухів класичного танцю.
- Вміти створювати окремі комбінації, певні екзерсиси та уроки класичного танцю.

Критерієм засвоєння теоретичного та практичного матеріалу дисципліни «Класичний танець та методика його викладання» можна вважати досягнення мінімального порогового рівня у 60 балів.

Форми та методи навчання

Форми навчання: лекційні та практичні заняття, самостійна робота.

Методи навчання: словесні (розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), методи стимулювання і мотивації, методи перевірки знань.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- письмове опитування або тестування;
- перевірка виконання завдань самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях;
- оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях.

IV. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з 30 розділів, які містять 92 теми, зв'язані між собою змістовними складовими

1 РОЗДІЛ містить 3 теми: Дисципліна «Класичний танець та методика його викладання». Формування і розвиток системи класичного танцю. Головні вимоги до виконання рухів класичного танцю.

2 РОЗДІЛ містить 2 теми: Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до виконання класичного екзерсису. Постановка корпусу, голови, рук та ніг.

3 РОЗДІЛ містить 6 тем: Термінологія. Основні поняття класичного танцю. Правила виконання основних тренувальних рухів. Вивчення та виконання рухів обличчям до палки. Вивчення та виконання рухів боком до палки. Вивчення та виконання рухів на середині зали. Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).

4 РОЗДІЛ містить 3 теми: Вивчення та виконання комбінацій біля палки. Вивчення та виконання комбінацій на середині зали. Вивчення та виконання комбінацій стрибків.

5 РОЗДІЛ містить 2 теми: Становлення і розвиток вітчизняної школи класичного танцю та її видатні представники. Аналіз методичних джерел.

6 РОЗДІЛ містить 2 теми: Правила виконання варіантів основних тренувальних рухів. Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на одну).

7 РОЗДІЛ містить 4 теми: Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти при виконанні EN FACE). Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання. Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.

8 РОЗДІЛ містить 2 теми: Побудова уроку класичного танцю. Створення комбінацій уроку класичного танцю.

9 РОЗДІЛ містить 2 теми: Опис поз класичного танцю та 1-4 ARABESQUES. Правила виконання зв'язуючи-допоміжних рухів. Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з просуванням).

10 РОЗДІЛ містить 4 теми: Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти при виконанні в позах). Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання. Стрибки з просуванням та методика їх виконання.

11 РОЗДІЛ містить 4 теми: Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Підбір та аналіз музичного матеріалу. Проведення комбінацій на групі.

12 РОЗДІЛ містить 2 теми: Розвиток музичності на уроці класичного танцю. Види музичного супроводження уроку. Принципи підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.

13 РОЗДІЛ містить 2 теми: Правила виконання простих зворотів та обертань. Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків в повороті).

14 РОЗДІЛ містить 4 теми: Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях). Стрибки в повороті та методика їх виконання. Середні стрибки на місці та з просуванням.

15 РОЗДІЛ містить 4 теми: Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Підбір та аналіз музичного матеріалу. Проведення комбінацій на групі.

16 РОЗДІЛ містить 2 теми: Основні поняття та структурні форми балетної вистави. Аналіз балетних вистав.

17 РОЗДІЛ містить 3 теми: Правила виконання форм PORT DE BRAS (4-6 форми) та видів TEMPS LIE. Правила виконання рухів EN TOURNANT. Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків із заносками).

18 РОЗДІЛ містить 5 тем: Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT). ADAGIO. Стрибки з заносками та методика їх виконання. Обертання на місці.

19 РОЗДІЛ містить 4 теми: Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних рухів. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Підбір та аналіз музичного матеріалу. Проведення комбінацій на групі.

20 РОЗДІЛ містить 2 теми: Урок класичного танцю в колективах різного віку та напряму хореографії. Естетичне виховання у танцювальному колективі засобами класичного танцю. Особливості уроку класичного танцю в спеціалізованих хореографічних закладах різного рівня акредитації.

21 РОЗДІЛ містить 2 теми: Правила виконання складових ADAGIO з TOUR LENT у великих позах. Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків із заносками та великих стрибків на місці).

22 РОЗДІЛ містить 4 теми: Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT). ADAGIO. Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх виконання. Обертання по діагоналі.

23 РОЗДІЛ містить 3 теми: Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Проведення комбінацій на групі.

24 РОЗДІЛ містить 2 теми: Лейттема в уроці класичного танцю. Розбір по запису уроків класичного танцю різних викладачів.

25 РОЗДІЛ містить 2 теми: Правила виконання складних зворотів та обертань на місці. Правила виконання ALLEGRO (особливості великих стрибків з підходами).

26 РОЗДІЛ містить 4 теми: Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій. ADAGIO. Комбінації маленьких та середніх стрибків. Обертання по діагоналі та колу.

27 РОЗДІЛ містить 3 теми: Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Проведення комбінацій на групі.

28 РОЗДІЛ містить 2 теми: Правила виконання обертань у великих позах. Правила виконання ALLEGRO (особливості великих складних комбінованих стрибків).

29 РОЗДІЛ містить 3 теми: Створення екзерсисів біля палки й на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою. Запис створених екзерсисів та комбінацій. Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.

30 РОЗДІЛ містить 4 теми: Екзерсиси біля палки та екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, створених здобувачам вищої освіти. ADAGIO. Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків. Обертання у великих позах.

V. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ з/п	Назва розділів та тем	Усього	Лекції	Практ.	Індивід.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7
1 КУРС 1 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 1. Класичний танець як вид хореографічного мистецтва						
1.	Дисципліна „Класичний танець та методика його викладання”.	3	1			2
2.	Формування і розвиток системи класичного танцю.	9	3			6
3.	Головні вимоги до виконання рухів класичного танцю.	6	2			4
РОЗДІЛ 2. Підготовка до опанування рухів класичного танцю						
4.	Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до виконання класичного екзерсису.	24		8		16
5.	Постановка корпусу, голови, рук та ніг.	6		2		4
РОЗДІЛ 3. Методика виконання рухів класичного танцю						
6.	Термінологія. Основні поняття класичного танцю.	3	1			2
7.	Правила виконання основних тренувальних рухів.	3	1			2
8.	Вивчення та виконання рухів обличчям до палки.	24		8		16
9.	Вивчення та виконання рухів боком до палки.	24		8		16
10.	Вивчення та виконання рухів на середині зали.	12		4		8
11.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).	6		2		4
РОЗДІЛ 4. Екзерсис класичного танцю та методика його викладання						
12.	Вивчення та виконання комбінацій біля палки.	12		4		8
13.	Вивчення та виконання комбінацій на середині зали.	12		4		8
14.	Вивчення та виконання комбінацій стрибків.	6		2		4
Усього за семестр		150	8	42		100
1 КУРС 2 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 5. Розвиток системи класичного танцю в Україні						
15.	Становлення і розвиток вітчизняної школи класичного танцю та її видатні представники.	3	1			2
16.	Аналіз методичних джерел.	3	1			2
РОЗДІЛ 6. Методика виконання рухів класичного танцю						
17.	Правила виконання варіантів основних тренувальних рухів.	3	1			2
18.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох на одну).	3	1			2
РОЗДІЛ 7. Опанування та удосконалення рухів класичного танцю						
19.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти).	60		20		40
20.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти EN FACE).	60		20		40
21.	Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання.	12		4		8
22.	Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.	6		2		4
Усього за семестр		150	4	46		100
Усього за рік		300	12	88		200

2 КУРС 3 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 8. Методика викладання класичного танцю						
23.	Побудова уроку класичного танцю.	3	1			2
24.	Створення комбінацій уроку класичного танцю.	3	1			2
РОЗДІЛ 9. Методика виконання рухів класичного танцю						
25.	Опис поз класичного танцю та 1-4 ARABESQUES. Правила виконання зв'язуючи-допоміжних рухів.	1,5	0,5			1
26.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з просуванням).	1,5	0,5			1
РОЗДІЛ 10. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
27.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях).	18		6		12
28.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти в позах).	18		6		12
29.	Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання.	6		2		4
30.	Стрибки з просуванням та методика їх виконання.	6		2		4
РОЗДІЛ 11. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
31.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки.	18		6		12
32.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	4,5	0,5	1		3
33.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	4,5	0,5	1		3
34.	Проведення комбінацій на групі.	6		2		4
Усього за семестр		90	4	26		60
2 КУРС 4 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 12. Музичне супроводження уроку класичного танцю						
35.	Розвиток музичності на уроці класичного танцю. Види музичного супроводження уроку.	3	1			2
36.	Принципи підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.	3	1			2
РОЗДІЛ 13. Методика виконання рухів класичного танцю						
37.	Правила виконання простих зворотів та обертань.	3	1			2
38.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків в	3	1			2
РОЗДІЛ 14. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
39.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях).	18		6		12
40.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях).	18		6		12
41.	Стрибки в повороті та методика їх виконання.	6		2		4
42.	Середні стрибки на місці та з просуванням.	6		2		4
РОЗДІЛ 15. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
43.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали.	18		6		12
44.	Запис створених комбінацій та підготовка до проведення.	3		1		2
45.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3		1		2
46.	Проведення комбінацій на групі.	6		2		4
Усього за семестр		90	4	26		60
Усього за рік		180	8	52		120

3 КУРС 5 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 16. Класичний танець як головний виразний засіб балетного мистецтва						
47.	Основні поняття та структурні форми балетної вистави.	3	1			2
48.	Аналіз балетних вистав.	3	1			2
РОЗДІЛ 17. Методика виконання рухів класичного танцю						
49.	Правила виконання форм PORT DE BRAS та видів TEMPS	3	1			2
50.	Правила виконання рухів EN TOURNANT.	1,5	0,5			1
51.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків із заносками).	1,5	0,5			1
РОЗДІЛ 18. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
52.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE).	18		6		12
53.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	18		6		12
54.	ADAGIO.	6		2		4
55.	Стрибки з заносками та методика їх виконання.	6		2		4
56.	Обертання на місці.	6		2		4
РОЗДІЛ 19. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
57.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних	12		4		8
58.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	3		1		2
59.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3		1		2
60.	Проведення комбінацій на групі.	6		2		4
Усього за семестр		90	4	26		60
3 КУРС 6 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 20. Специфіка уроку класичного танцю						
61.	Урок класичного танцю в колективах різного віку та напряму хореографії. Естетичне виховання у танцювальному колективі засобами класичного танцю.	3	1			2
62.	Особливості уроку класичного танцю в спеціалізованих хореографічних закладах різного рівня акредитації.	3	1			2
РОЗДІЛ 21. Методика виконання рухів класичного танцю						
63.	Правила виконання складових ADAGIO з TOUR LENT у великих позах.	3	1			2
64.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків із заносками та великих стрибків на місці).	3	1			2
РОЗДІЛ 22. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
65.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами).	36		12		24
66.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	36		12		24
67.	ADAGIO.	12		4		8
68.	Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх	12		4		8
69.	Обертання по діагоналі.	6		2		4
РОЗДІЛ 23. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
70.	Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір.	18		6		12
71.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	6		2		4
72.	Проведення комбінацій на групі.	12		4		8
Усього за семестр		150	4	46		100
Усього за рік		240	8	72		160

4 КУРС 7 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 24. Педагогічний досвід викладачів класичного танцю						
73.	Лейттема в уроці класичного танцю.	3	1			2
74.	Розбір по запису уроків класичного танцю різних викладачів.	3	1			2
РОЗДІЛ 25. Методика виконання рухів класичного танцю						
75.	Правила виконання складних зворотів та обертань на місці.	3	1			2
76.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих стрибків з підходами).	3	1			2
РОЗДІЛ 26. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
77.	Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій.	60		20		40
78.	ADAGIO.	12		4		8
79.	Розгорнуті комбінації маленьких та середніх стрибків.	24		8		16
80.	Обертання по діагоналі та колу.	6		2		4
РОЗДІЛ 27. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
81.	Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір.	18		6		12
82.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	6		2		4
83.	Проведення комбінацій на групі.	12		4		8
Усього за семестр		150	4	46		100
4 КУРС 8 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 28. Методика виконання рухів класичного танцю						
84.	Правила виконання обертань у великих позах.	3	1			2
85.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих складних комбінованих стрибків).	3	1			2
РОЗДІЛ 29. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
86.	Створення екзерсису біля палки, екзерсису на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою.	30		10		20
87.	Запис створених екзерсисів та комбінацій ALLEGRO та підготовка до їх проведення.	6		2		4
88.	Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.	30		10		20
РОЗДІЛ 30. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
89.	Екзерсиси біля палки, екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, створених здобувачам вищої освіти.	30		10		20
90.	ADAGIO.	12		4		8
91.	Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків.	24		8		16
92.	Обертання у великих позах.	12		4		8
Усього за семестр		150	2	48		100
Усього за рік		300	6	94		200
РАЗОМ за 8 семестрів		1020	34	306		680

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ з/п	Назва розділів та тем	Усього	Лекції	Практ.	Індивід.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7
1 КУРС 1 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 1. Класичний танець як вид хореографічного мистецтва						
1.	Дисципліна „Класичний танець та методика його викладання”.	3	0,5			2,5
2.	Формування і розвиток системи класичного танцю.	9	1,5			7,5
3.	Головні вимоги до виконання рухів класичного танцю.	6	1			5
РОЗДІЛ 2. Підготовка до опанування рухів класичного танцю						
4.	Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до виконання класичного екзерсису.	24		3		21
5.	Постановка корпусу, голови, рук та ніг.	6		1		5
РОЗДІЛ 3. Методика виконання рухів класичного танцю						
6.	Термінологія. Основні поняття класичного танцю.	3	0,5			2,5
7.	Правила виконання основних тренувальних рухів.	3	0,5			2,5
8.	Вивчення та виконання рухів обличчям до палки.	24		2		22
9.	Вивчення та виконання рухів боком до палки.	24		2		22
10.	Вивчення та виконання рухів на середині зали.	12		2		10
11.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).	6		1		5
РОЗДІЛ 4. Екзерсис класичного танцю та методика його викладання						
12.	Вивчення та виконання комбінацій біля палки.	12		2		10
13.	Вивчення та виконання комбінацій на середині зали.	12		2		10
14.	Вивчення та виконання комбінацій стрибків.	6		1		5
	Усього за семестр	150	4	14		132
1 КУРС 2 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 5. Розвиток класичного танцю в Україні						
15.	Становленні і розвиток вітчизняної школи класичного танцю та її видатні представники.	3	1			2
16.	Аналіз методичних джерел.	3	1			2
РОЗДІЛ 6. Методика виконання рухів класичного танцю						
17.	Правила виконання варіантів основних тренувальних рухів.	3				3
18.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох на одну).	3				3
РОЗДІЛ 7. Опанування та удосконалення рухів класичного танцю						
19.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти).	60		6		54
20.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти EN FACE).	60		6		54
21.	Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання.	12		2		10
22.	Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.	6		2		4
	Усього за семестр	150	2	16		132
	Усього за рік	300	6	30		264

2 КУРС 3 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 8. Методика викладання класичного танцю						
23.	Побудова уроку класичного танцю.	3	1			2
24.	Створення комбінацій уроку класичного танцю.	3	1			2
РОЗДІЛ 9. Методика виконання рухів класичного танцю						
25.	Опис поз класичного танцю та 1-4 ARABESQUES. Правила виконання зв'язуючи-допоміжних рухів.	1,5				1,5
26.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з просуванням).	1,5				1,5
РОЗДІЛ 10. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
27.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях).	18		3		15
28.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти в позах).	18		3		15
29.	Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання.	6		0,5		5,5
30.	Стрибки з просуванням та методика їх виконання.	6		0,5		5,5
РОЗДІЛ 11. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
31.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки.	18		2		16
32.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	4,5				4,5
33.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	4,5				4,5
34.	Проведення комбінацій на групі.	6		1		5
Усього за семестр		90	2	10		78
2 КУРС 4 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 12. Музичне супроводження уроку класичного танцю						
35.	Розвиток музичності на уроці класичного танцю. Види музичного супроводження уроку.	3	1			2
36.	Принципи підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.	3	1			2
РОЗДІЛ 13. Методика виконання рухів класичного танцю						
37.	Правила виконання простих зворотів та обертань.	3				3
38.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків в повороті).	3				3
РОЗДІЛ 14. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
39.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях).	18		3		15
40.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях).	18		3		15
41.	Стрибки в повороті та методика їх виконання.	6		0,5		5,5
42.	Середні стрибки на місці та з просуванням.	6		0,5		5,5
РОЗДІЛ 15. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
43.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали.	18		2		16
44.	Запис створених комбінацій та підготовка до проведення.	3				3
45.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3				3
46.	Проведення комбінацій на групі.	6		1		5
Усього за семестр		90	2	10		78
Усього за рік		180	4	20		156

3 КУРС 5 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 16. Класичний танець як головний виразний засіб балетного мистецтва						
47.	Основні поняття та структурні форми балетної вистави.	3	1			2
48.	Аналіз балетних вистав.	3	1			2
РОЗДІЛ 17. Методика виконання рухів класичного танцю						
49.	Правила виконання форм PORT DE BRAS та видів TEMPS	3				3
50.	Правила виконання рухів EN TOURNANT.	1,5				1,5
51.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками).	1,5				1,5
РОЗДІЛ 18. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
52.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE).	18		3		15
53.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	18		2		16
54.	ADAGIO.	6		1		5
55.	Стрибки з заносками та методика їх виконання.	6		0,5		5,5
56.	Обертання на місці.	6		0,5		5,5
РОЗДІЛ 19. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
57.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних	12		2		10
58.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	3				3
59.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3				3
60.	Проведення комбінацій на групі.	6		1		15
Усього за семестр		90	2	10		78
3 КУРС 6 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 20. Специфіка уроку класичного танцю						
61.	Урок класичного танцю в колективах різного віку та напряду хореографії. Естетичне виховання у танцювальному колективі засобами класичного танцю.	3	1			2
62.	Особливості уроку класичного танцю в спеціалізованих хореографічних закладах різного рівня акредитації.	3	1			2
РОЗДІЛ 21. Методика виконання рухів класичного танцю						
63.	Правила виконання складових ADAGIO з TOUR LENT у великих позах.	3				3
64.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками та великих стрибків на місці).	3				3
РОЗДІЛ 22. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
65.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами).	36		4		32
66.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	36		4		32
67.	ADAGIO.	12		2		10
68.	Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх	12		1		11
69.	Обертання по діагоналі.	6		1		5
РОЗДІЛ 23. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
70.	Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір.	18		2		16
71.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	6				6
72.	Проведення комбінацій на групі.	12		2		10
Усього за семестр		150	2	16		132
Усього за рік		240	4	26		210

4 КУРС 7 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 24. Педагогічний досвід викладачів класичного танцю						
73.	Лейттема в уроці класичного танцю.	3	1			2
74.	Розбір по запису уроків класичного танцю різних викладачів.	3	1			2
РОЗДІЛ 25. Методика виконання рухів класичного танцю						
75.	Правила виконання складних зворотів та обертань на місці.	3				3
76.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих стрибків з підходами).	3				3
РОЗДІЛ 26. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
77.	Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій.	60		6		54
78.	ADAGIO.	12		2		10
79.	Розгорнуті комбінації маленьких та середніх стрибків.	24		2		22
80.	Обертання по діагоналі та колу.	6		2		4
РОЗДІЛ 27. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
81.	Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір.	18		2		16
82.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	6				6
83.	Проведення комбінацій на групі.	12		2		10
	Усього за семестр	150	2	16		132
4 КУРС 8 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 28. Методика виконання рухів класичного танцю						
84.	Правила виконання обертань у великих позах.	3	1			2
85.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих складних комбінованих стрибків).	3	1			2
РОЗДІЛ 29. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
86.	Створення екзерсису біля палки, екзерсису на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою.	30		4		26
87.	Запис створених екзерсисів та комбінацій ALLEGRO та підготовка до їх проведення.	6				6
88.	Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.	30		4		26
РОЗДІЛ 30. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
89.	Екзерсиси біля палки, екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, створених здобувачам вищої освіти.	30		4		26
90.	ADAGIO.	12		1		11
91.	Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків.	24		2		22
92.	Обертання у великих позах.	12		1		11
	Усього за семестр	150	2	16		132
	Усього за рік	300	4	32		264
	РАЗОМ за 8 семестрів	1020	18	108		894

VI. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

1 КУРС 1 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 1.

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК ВИД ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Тема 1. Дисципліна „Класичний танець та методика його викладання”.

Визначення та загальна характеристика класичного танцю як виду хореографічного мистецтва. Мета та завдання дисципліни “Класичний танець та методика його викладання”. Предмет вивчення. Сфера застосування та специфіка викладання. Місце предмета в комплексі фахових дисциплін. Безпека на уроках класичного танцю.

Тема 2. Формування та розвиток системи класичного танцю.

Історія виникнення класичного танцю і його виразні засоби. Розвиток класичного танцю у Франції та Італії (видатні педагоги та їх досягнення). Створення російської школи класичного танцю та її відмінні риси. Розвиток та збагачення теорії та методики викладання класичного танцю.

Тема 3. Головні вимоги до виконання рухів класичного танцю.

Виворотність, постава та апломб, PLIE, м'якість та гнучкість ніг і тіла, танцювальний крок, стрибок та музичність.

РОЗДІЛ 2.

ПІДГОТОВКА ДО ОПАНУВАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 4. Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до класичного екзерсису.

Завдання партерної гімнастики. Основні рухи та комплекси вправ на розвиток фізичних можливостей. Підготовка тіла до класичного екзерсису: вивчення та виконання основних тренувальних рухів лежачі на підлозі.

Тема 5. Постановка корпусу, голови, рук і ніг.

Правильна постановка корпусу. Характерні положення голови та її рухи. Позиції ніг – I, II, V. Позиції рук – I, II, III; підготовче положення. Нахили корпусу вбік та назад. I та III форми PORT DE BRAS. Положення SUR LE COU-DE-PIED основне та умовне.

РОЗДІЛ 3.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 6. Термінологія. Основні поняття класичного танцю.

Історія виникнення термінів класичного танцю та їх значення. Основні групи рухів та їх назви. Складові групи основних понять.

Тема 7. Правила виконання основних тренувальних рухів.

Загальні рекомендації до вивчення рухів. Схема характеристики руху – опис методики його виконання.

Опис правил виконання основних тренувальних рухів (за порядком вивчення):

1. PLIE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
4. RELEVÉ;

5. BATTEMENT TENDU JETE;
6. BATTEMENT RELEVE LENT;
7. GRAND BATTEMENT JETE
8. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
9. BATTEMENT FRAPPE;
10. BATTEMENT FONDU;
11. BATTEMENT DEVELOPPE;
12. ROND DE JAMBE EN L' AIR (підготовча вправа).

Тема 8-10. Вивчення та виконання рухів обличчям до палки. Вивчення та виконання рухів боком до палки. Вивчення та виконання рухів на середині зали.

Всі рухи вивчаються спочатку обличчям до палки, тримаючись двома руками, потім по мірі засвоювання виконуються боком до палки, тримаючись однією рукою, та поступово переносяться на середину і виконуються без підтримки.

Вивчення та опанування всіх рухів здійснюється однаково як з правої, так і з лівої ноги у всі напрямки. Рухи групи BATTEMENTS спочатку вивчаються вбік, потім вперед і назад. Рухи групи RONDS вивчаються та виконуються у напрямках EN DEHORS та EN DEDANS.

Рухи з групи основних понять:

1. PLIE:
 - DEMI-PLIE в I, II, V позиціях;
 - GRAND PLIE в I, II, V позиціях;
 - DEMI PLIE на одній нозі, інша на SUR LE COU-DE-PIED;
 - PLIE SOUTENU (2 варіанти).
2. RELEVE:
 - RELEVE на півпальці в I, II, V позиціях
 - RELEVE на півпальці з ногою на SUR LE COU-DE-PIED.
3. PORT DE BRAS I та III форми.

Рухи з групи BATTEMENTS:

1. BATTEMENT TENDU:
 - SIMPLE з I та V позицій у всі напрямки;
 - з DEMI-PLIE у I та V позиціях у всі напрямки;
 - PASSE PAR TERRE.
2. BATTEMENT TENDU JETE:
 - з I та V позицій у всі напрямки;
 - з DEMI-PLIE в I та V позиціях;
 - POINTE (PIQUE) у всіх напрямках;
3. BATTEMENT RELEVE LENT:
 - на 45° та 90° з I та V позицій у всі напрямки.
4. GRAND BATTEMENT JETE:
 - з I та V позицій у всі напрямки.
5. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED:
 - на всій стопі без акценту.
6. BATTEMENT FRAPPE:
 - у всіх напрямках носком в підлогу та на 30°.
7. BATTEMENT FONDU:

- у всіх напрямках носком в підлогу та на 45°.
- 8. **BATTEMENT DEVELOPPE:**
 - у всіх напрямках на 90° та вище;
 - Рухи з групи RONDS**
- 1. **ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS:**
 - DEMI ROND DE JAMBE PAR TERRE;
 - ROND DE JAMBE PAR TERRE;
 - PREPARATION для ROND DE JAMBE PAR TERRE;
- 2. **ROND DE JAMBE EN L’AIR:**
 - підготовча вправа до ROND DE JAMBE EN L’AIR;
- 3. **DEMI-ROND.**

Тема 11. Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).

Різновиди стрибків, їх класифікація. Загальні рекомендації до вивчення стрибків з двох ніг на дві. Опис та специфіка виконання стрибків (за порядком вивчення):

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. CHANGEMENT DE PIED;
3. PAS ECHAPPE в II позицію;
4. PAS GLISSADE вбік;
5. PAS ASSAMBLE вбік;
6. SISSONNE FERMEE вбік.

РОЗДІЛ 4.

ЕКЗЕРСИС КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ

Тема 12-13. Вивчення та виконання комбінацій біля палки та на середині зали.

На першому етапі опанування рухів метою є закладання основ професійного володіння класичним танцем: засвоєння методики виконання та шліфування кожного руху. Основними завданнями є постановка корпусу, ніг, рук та голови; розвиток фізичних можливостей; вивчення основних тренувальних рухів; оволодіння першими навичками координації.

Послідовність комбінацій екзерсисів біля палки та на середині зали однакова:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;
4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L’AIR (підготовча вправа);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Комбінації екзерсисів містять основні тренувальні рухи, які виконуються в самих повільних темпах у всіх напрямках від 2 до 4 разів. Одночасна робота рук та ніг не вводиться. Комбінація будується таким чином, що насичена робота ніг перемежається роботою рук. Увага приділяється правильному виконанню руху.

Тема 14. Вивчення та виконання комбінацій стрибків.

Комбінації стрибків виконують у такому порядку:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. PAS ECHAPPE в II позицію;
3. PAS GLISSADE;
4. PAS ASSAMBLE;
5. SISSONNE FERMEE;
6. CHANGEMENT DE PIED.

Зміст комбінацій складається зі стрибків у чистому вигляді, які виконуються кожен окремо з паузою перед наступним та по 2-4 стрибка разом. Спочатку використовується музична розкладка № 1, в якій більша увага приділяється початковому DEMI-PLIE, що виконується на 1 такт музичного розміру 2/4. Потім застосовується музична розкладка № 2, в якій перше DEMI-PLIE прискорюється до 1/8, а більша увага приділяється фінальному DEMI-PLIE, що виконується на 1 такт музичного розміру 2/4.

Під час вивчення стрибків слід вводити в роботу з ногами і рухи голови. А координацію рухів ніг, голови з рухами рук не слід поспішати застосовувати. Незважаючи на те, що руки сприяють більш високому зльоту під час стрибка, необхідно спочатку відпрацювати чіткі грамотні рухи ніг та голови, утримуючи правильні положення й позиції рук, а потім включати їх до роботи.

1 КУРС 2 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 5.

РОЗВИТОК СИСТЕМИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ В УКРАЇНІ

Тема 15. Становлення і розвиток вітчизняної школи класичного танцю та її видатні представники.

Створення системи викладання класичного танцю, її витоки і досягнення. Представники італійської та французької шкіл. Видатні українські балетмейстери, артисти та хореографи, відомі в світі. Балетні театри України. Репертуар.

Тема 16. Аналіз методичних джерел.

Педагогічний досвід українських викладачів класичного танцю. Основні теоретичні праці. Розвиток методики класичного танцю у ЗВО.

Список основних довідкових праць. Допоміжні літературні джерела.

Характеристика методичних праць відповідно плану:

1. Відомості про автора.
2. Особистий вклад автора в розвиток класичного танцю.
3. Структура та зміст праці.
4. Можливості застосування матеріалів на практиці.

РОЗДІЛ 6.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 17. Правила виконання варіантів основних тренувальних рухів.

Рухи з групи основних понять:

1. PLIE:
 - DEMI-PLIE у IV позиції;
 - GRAND PLIE у IV позиції.

2. REL EVE:
 - RELEVÉ на півпальці у IV позиції
3. PORT DE BRAS II форма.

Рухи з групи BATTEMENTS:

 1. BATTEMENT TENDU:
 - DOUBLE (нажими у II та IV позиціях);
 - з DEMI-PLIÉ у II та IV позиціях.
 2. BATTEMENT TENDU JETE:
 - BALANÇOIR;
 - POUR LE PIED.
 3. BATTEMENT FONDU:
 - DOUBLE на всій стопі;
 - з PLIÉ-RELEVÉ з ногою на 45°;
 - з DEMI-ROND DE JAMBE на 45°.
 4. BATTEMENT FRAPPE:
 - DOUBLE у всіх напрямках носком в підлогу та на 30°.
 5. BATTEMENT SOUTENU:
 - носком в підлогу та на 45°
 6. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED:
 - на всій стопі з акцентом.
 7. GRAND BATTEMENT JETE:
 - POINTE;
 - через PASSE PAR TERRE вперед чи назад;

Рухи з групи RONDS

1. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS:
 - з DEMI-PLIÉ у I позиції;
 - на DEMI-PLIÉ;
 - з PLIÉ-RELEVÉ.
2. ROND DE JAMBE EN L'AIR EN DEHORS ET EN DEDANS:
 - ROND DE JAMBE EN L'AIR;
 - PETIT TEMPS RELEVÉ на всій стопі.
3. ROND на 45°, DEMI-ROND та ROND на 45° на всій стопі.

Тема 18. Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на одну).

Загальні рекомендації до вивчення стрибків з двох ніг на одну. Опис та специфіка виконання стрибків (за порядком вивчення):

1. SISSONNE SIMPLE;
2. PAS ECHAPPE в II та IV позиціях з закінченням на одну ногу;
3. SISSONNE OUVERTE вбік, вперед та назад EN FACE.

Опис та специфіка виконання стрибка з однієї ноги на іншу: PETIT PAS JETE вбік.

РОЗДІЛ 7.

ОПАНУВАННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 19-20. Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти при виконанні EN FACE).

Метою екзерсисів біля палки та на середині зали стає закріплення, вдосконалення вивченого та опанування нового матеріалу. Основними завданнями є закріплення правильної постанови корпусу, ніг, рук, голови; розвиток сили та витривалості шляхом повторення вивчених рухів зі збільшенням їх кількості; набуття спритності виконання завдяки прискоренню темпів.

Послідовність виконання комбінацій екзерсисів біля палки та на середині зали залишається як в 1-му семестрі. Темпи виконання прискорюються, початок руху здійснюється із-за такту. Координація ускладнюється одночасною роботою рук та ніг.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання рухів перехід на затакту форму;
2. Використання варіантів основних тренувальних рухів;
3. DEMI-ROND та ROND на підлозі, та на висоті 45°, 90°;
4. Перехід з ноги на ногу за допомогою PAS DEGAGE.

Тема 21. Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання.

Порядок виконання комбінації стрибків залишається як і в I семестрі. До них включаються нові варіанти відомих стрибків:

1. TEMPS LEVE по IV, позиції.
2. PAS ECHAPPE:
 - в IV позицію;
 - в II або IV позицію з закінченням на одну ногу.
3. PAS GLISSADE вперед та назад.
4. PAS ASSAMBLE:
 - вперед та назад;
 - DOUBLE.
5. SISSONNE FERMEE вперед та назад.

Крім того виконання початкового DEMI-PLIE переноситься на вступ і стрибок здійснюється із-за такту (музична розкладка № 3). Кількість стрибків збільшується до 6-8 підряд.

Тема 22. Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.

Опанування нових стрибків починається у музичній розкладці № 1 та № 2, а по мірі засвоєння здійснюється перехід на музичну розкладку № 3.

1. SISSONNE SIMPLE з SUR LE COU-DE-PIED спереду та позаду;
2. PAS JETE вбік;
3. SISSONNE OUVERTE вбік, вперед та назад EN FACE.

2 КУРС 3 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 8.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 23. Побудова уроку класичного танцю.

Завдання уроку класичного танцю його частини. Етапи навчання та завдання кожної частини уроку. Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали. Побудова ALLEGRO. Особливість побудови жіночого та чоловічого класів. Співрозмірність частин уроку та його темп.

Тема 24. Створення комбінацій уроку класичного танцю.

Класифікація комбінацій. Загальні правила та особливості побудови різних видів комбінацій. Робота з музичним матеріалом при створенні комбінацій. Список рухів, що можна використовувати при створенні комбінацій в залежності від етапів засвоєння матеріалу. Пояснення методики виконання рухів, що увійшли до комбінації та запобігання характерних помилок.

РОЗДІЛ 9.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 25. Опис поз класичного танцю та 1-4 ARABESQUES. Правила виконання зв'язуючи-допоміжних рухів.

Поняття «поза», «ARABESQUE» в класичному танці. Різновиди поз, ARABESQUES та специфіка їх побудови. Назви поз.

Загальні рекомендації до вивчення зв'язуючи та допоміжних рухів. Опис та специфіка виконання:

1. Півзвороти на двох ногах у V позиції зі зміною ніг.
2. PAS DE BOURRE:
 - SIMPLE зі зміною ніг;
 - SUIVI на півпальцях з просуванням;
 - без зміни ніг носком в підлогу та на 45°;
 - BALLOTTE носком у підлогу та на 45° (факультативно);
 - DESSUS-DESSUS EN FACE (факультативно).
3. PAS DEGAGE по II та IV позиції ніг.
4. PAS TOMBE:
 - на місці, друга нога в положенні SUR LE COU-DE-PIED;
 - з просуванням, робоча нога у положенні носком в підлогу, на SUR LE COU-DE-PIED та на 45°, 90°;
 - на місці з півповоротом, робоча нога в положенні SUR LE COU-DE-PIED.
5. PAS COUPE:
 - на всій стопі;
 - на півпальці.
6. PAS BALANCE EN FACE ET EN TOURNANT.
7. PAS DE BASQUES.
8. PAS COURU.
9. PAS GLISSE.
10. PAS FAILLI.

Тема 26. Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з просуванням).

Загальні рекомендації до виконання раніш вивчених стрибків, що ускладнюються просуванням:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. PAS ASSAMBLE;
3. PAS JETE вбік;
4. CHANGEMENT DE PIED вбік.

Опис та специфіка виконання нових стрибків, в яких просування є обов'язковим:

1. SISONNE TOMBE;
2. PAS CHASSE;

3. PAS DE CHAT;
4. PAS DE BASGUES.

РОЗДІЛ 10.

УСКЛАДНЕННЯ УРОКУ, УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ
Тема 27-28. Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях).
Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти при виконанні в позах).

Метою екзерсисів біля палки та на середині зали залишається закріплення, вдосконалення вивченого та опанування нового матеріалу. Основними завданнями є розвиток сили та витривалості шляхом повторення вивчених рухів зі збільшенням їх кількості; набуття спритності виконання завдяки прискоренню темпів; виконання екзерсису біля палки на півпальцях, що зміцнює стопи та сприяє набуттю стійкості; запровадження виконання рухів на середині залу в позах, що ускладнює координацію.

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали залишається, але деякі рухи (не більше двох) можуть поєднуватись у одну комбінацію.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання основних тренувальних рухів та їх варіантів. Розвиток сили, витривалості та координації;
2. Введення підйому на півпальці та виконання рухів екзерсису біля палки на півпальцях. Маленькі та великі пози класичного танцю та використання їх в екзерсисі на середині зали.
3. Використання зв'язуючи-допоміжних рухів в екзерсисі біля палки та на середині зали:
 - PAS DEGAGE з DEMI-PLIE у II та IV позиції;
 - PAS DE BOURRE SIMPLE;
 - PAS TOMBE та PAS COUPE.

Тема 29. Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання.

Після стрибку на одну ногу може здійснюватись певний перехід за допомогою зв'язуючого руху чи іншого стрибку:

1. PAS JETE з закінченням PAS DE BOURRE, PAS ASSAMBLE чи PAS COUPE-ASSAMBLE;
2. SISSONNE SIMPLE з закінченням PAS ASSAMBLE чи PAS COUPE-ASSAMBLE;
3. SISSONNE OUVERTE з закінченням PAS DE BOURRE чи PAS ASSAMBLE.

Тема 30. Стрибки з просуванням та методика їх виконання.

На цьому етапі стрибки з просуванням здійснюються в маленьких та великих позах. Перед їх виконанням для покращення польоту використовується певний підхід:

1. Крок;
2. PAS GLISSADE;
3. PAS COUPE.

РОЗДІЛ 11.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ
Тема 31-34. Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Підбір та аналіз музичного матеріалу. Проведення комбінацій на групі.

Класифікація комбінацій, характеристика основних видів. Правила побудови учбових комбінацій. Загальні рекомендації до підбору музичного матеріалу до комбінацій. Приклади запису комбінації. Створення учбових комбінацій по етапам:

1. Сполучення основних рухів, використовуючи повільні та більш швидкі музичні темпи (прості учбові комбінації).
2. Сполучення основних рухів з одним, двома або трьома його варіантами (поєднані учбові комбінації).

2 КУРС 4 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 12.

МУЗИЧНЕ СУПРОВОДЖЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ
Тема 35-36. Розвиток музичності на уроці класичного танцю. Види музичного супроводження уроку. Принципи підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.

Музичне супроводження уроку. Поняття ритм, метр, темп, музична динаміка. Мелодія та художнє втілення її у танці. Музичність та виразність рухів класичного танцю. Роль музичного оформлення уроку класичного танцю та його види.

РОЗДІЛ 13.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ
Тема 37. Правила виконання простих зворотів та обертань.

Загальні рекомендації до вивчення зворотів та обертань. Опис та специфіка виконання:

1. Звороти на двох ногах у V позиції зі зміною ніг.
2. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V позиції;
3. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з II позиції;
4. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з IV позиції (факультативно);
5. Зворот SOUTENU.

Тема 38. Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків в повороті).

Загальні рекомендації до вивчення стрибків в повороті. Опис та специфіка виконання:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях на $\frac{1}{4}$ та $\frac{1}{2}$ кола;
2. PAS ECHAPPE в II позицію на $\frac{1}{4}$ та $\frac{1}{2}$ кола;
3. CHANGEMENT DE PIED на $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ та ціле коло;
4. SISSONNE SIMPLE на $\frac{1}{4}$ та $\frac{1}{2}$ кола (факультативно);
5. SISSONNE OUVERTE на $\frac{1}{4}$ кола (факультативно).

РОЗДІЛ 14.

УСКЛАДНЕННЯ УРОКУ, УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 39-40. Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях).

На цьому етапі мета екзерсисів – ускладнення координації та робота над апломбом. Основними завданнями постає виконання екзерсису біля палки в позах; виконання екзерсису на середині на півпальцях; вивчення PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V, II та IV позицій; відокремлення ADAGIO в самостійну частину уроку – опанування великої танцювальної форми; удосконалення виразності та пластичності рук і корпусу.

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки залишається. Завдяки включенню зв'язуючи-допоміжних рухів вони можуть виконуватись без пауз з правої та лівої ноги. Для скорочення часу на екзерсис біля палки деякі рухи можуть бути поєднані в одну комбінацію:

1. BATTEMENT TENDU з BATTEMENT TENDU JETE;
2. ROND DE JAMBE PAR TERRE з ROND DE JAMBE EN L'AIR;
3. BATTEMENT FONDU з ROND DE JAMBE EN L'AIR;
4. BATTEMENT FONDU з BATTEMENT FRAPPE.
5. BATTEMENT FRAPPE з PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED.

Продовжується активна робота над виконанням рухів на півпальцях. В координацію з ногами активніше вводиться одночасна робота рук. Наприкінці семестру рухи екзерсису біля палки можна виконувати в малих та великих позах CROISE, EFFACE, ECARTE.

В екзерсисі на середині зали послідовність комбінацій змінюється. Замість PLIE першою комбінацією стає TEMPS LIE (різні види) або маленьке ADAGIO. Деякі комбінації (наприклад ROND DE JAMBE PAR TERRE) можуть не виконуватись. Обов'язковими залишаються комбінації:

1. BATTEMENT TENDU з BATTEMENT TENDU JETE;
2. BATTEMENT FONDU;
3. BATTEMENT FRAPPE або PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
4. GRAND BATTEMENT JETE.

Комбінація BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE перетворюється у велике ADAGIO – окрему частину уроку і виконується після GRAND BATTEMENT JETE.

Темпи виконання рухів продовжують зростати, збільшується кількість виконаних рухів. По мірі засвоєння півпальців біля палки, вони вводяться в екзерсис і на середині зали. Ускладнюється координація завдяки використанню зв'язуючи-допоміжних рухів та активізації переходів з пози в позу під час рушення.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Відпрацювання стійкості на півпальцях;
2. Розвиток координації завдяки введенню варіантів виконання 1-4 форм PORT DE BRAS та переходів з пози в позу або ARABESQUES;
3. Види PAS DE BOURRE та їх варіанти;

4. Підготовка до опанування турів та обертань.

Тема 41. Стрибки в повороті та методика їх виконання.

Робота над методикою та технікою виконання стрибків в повороті:

1. Стрибків з двох ніг на дві;
2. Стрибків з двох ніг на одну.

Тема 42. Середні стрибки на місці та з просуванням.

На цьому етапі побудова ALLEGRO дещо змінюється. Якщо для кращого засвоєння на початку опанування стрибки виконувались з максимальним відривом від підлоги, то для подальшого вдосконалення необхідно виконувати їх з різною висотою відриву від підлоги. У зв'язку з цим структура ALLEGRO будується з трьох розділів комбінацій: маленькі, середні та великі стрибки. Крім того 2-3 різновиди стрибків можуть бути поєднані в одну комбінацію та для їх зв'язку використовуються допоміжні рухи. Якісно вивчені стрибки EN FACE виконуються в малих та великих позах і арабесках на місці та з просуванням.

Продовжується вивчення й нових стрибків:

1. Сценічний SISSONNE (TEMPS LEVE в позі I, II, III ARABESQUES);
2. PAS BALLONNE;
3. PAS AMBOITE;
4. PAS JETE з просуванням у всі напрямки з закінченням на SUR LE COU-DE-PIED та на 45° з прямою ногою чи в ATTITUDE;
5. PAS DE POISSON (факультативно);
6. PAS BALLOTTE (факультативно).

РОЗДІЛ 15.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 43-46. Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Підбір та аналіз музичного матеріалу. Проведення комбінацій на групі.

Типові помилки побудови комбінацій та шляхи їх вирішення. Створення поєднаних учбових комбінацій по етапам:

1. Сполучення основних рухів з одним, двома або трьома його варіантами EN FACE.
2. Сполучення основних рухів з одним, двома або трьома його варіантами, використовуючи маленькі та великі пози CROISE, EFFACE, ECARTE.

3 КУРС 5 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 16.

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК ГОЛОВНИЙ ВИРАЗНИЙ ЗАСІБ БАЛЕТНОГО МИСТЕЦТВА

Тема 47-48. Основні поняття та структурні форми балетної вистави. Аналіз балетних вистав.

Балет – найскладніша форма хореографії. Структурні складові балетної вистави. Загальні терміни та поняття балету. Приклади структурних форм балетів класичної та неокласичної спадщини.

Розгляд балетної вистави за планом:

1. Композитор, що написав музику;
2. Балетмейстер, що створив хореографію;
3. Кількість актів, дій, картин;
4. Лібрето;
5. Головні дійові особи та виконавців;
6. Розбір структури одного з актів балету (якщо це багатоактний балет), визначити картини, епізоди (танцювальні фрагменти), форми;
7. Враження від техніки виконання та акторської виразності головних виконавців та кордебалету.

РОЗДІЛ 17.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 49. Правила виконання форм PORT DE BRAS (4-6 форми) та видів TEMPS LIE.

1. TEMPS LIE PAR TERRE з переходом PAS DEGAGE;
2. TEMPS LIE PAR TERRE з PORT DE BRAS з кроком;
3. TEMPS LIE на 90°.

Тема 50. Правила виконання рухів EN TOURNANT.

Поняття «EN TOURNANT» та його різновиди. Загальні рекомендації до вивчення рухів EN TOURNANT у напрямках EN DEHORS ET EN DEDANS. Опис та специфіка виконання:

1. BATTEMENT TENDU на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
2. BATTEMENT TENDU JETE на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
3. ROND DE JAMBE PAR TERRE на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
4. BATTEMENT FONDU на 1/8, 1/4 кола;
5. BATTEMENT FRAPPE на 1/8, 1/4, кола;
6. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED на 1/8, 1/4 кола;
7. GRAND BATTEMENT JETE на 1/8, 1/4 кола.

Тема 51. Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками).

Загальні рекомендації до вивчення стрибків з заносками. Опис і специфіка виконання стрибків з заносками з двох ніг на дві:

1. ENTRECHAT-QUATRE;
2. ROYALE;
3. PAS ECHAPPE BATTU;
4. PAS ASSAMBLE BATTU;
5. DOUBLE PAS ASSAMBLE BATTU;
6. BRISE (факультативно).

РОЗДІЛ 18.

УСКЛАДНЕННЯ УРОКУ, УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 52-53. Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).

Метою екзерсисів біля палки та на середині зали залишається ускладнення техніки виконання та координації. Завданнями стає удосконалення стійкості за

допомогою введення в комбінації різноманітних переходів і виконання рухів EN TOURNANT. Відбувається шліфування техніки обертань.

В екзерсисі біля палки продовжується активна робота над виконанням рухів в маленьких та великих позах CROISE, EFFACE, ECARTE. Удосконалюється прийомом PLIE-RELEVE. До основних тренувальних рухів крім зв'язуючи-допоміжних в комбінації включаються технічно складні (перш за все тури та звороти). Відбувається максимальне прискорення руху (до 1/8). Здійснюється підготовка до стрибків з заносками через відпрацювання елемента POUR BATTERIA.

В екзерсисі на середині зали вивчається прийом виконання основних тренувальних рухів EN TOURNANT. Його опанування здійснюється спочатку без використання поз з невеликим ступенем повороту (1/8, 1/4), коли чергуються рухи з поворотом та без нього, а потім включається пози, поворот може здійснюється на кожному русі та зростає його ступінь до 1/2 кола.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання рухів та підготовка до стрибків з заносками (POUR BATTERIA);
2. Розвиток координації: 5-6 форми PORT DE BRAS, закінчення комбінацій в позах;
3. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V позиції;
4. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з II позиції;
5. Принцип EN TOURNANT та підготовка до TOUR LENT.

Тема 54. ADAGIO.

Характеристика ADAGIO як частини уроку. Особливості побудови ADAGIO для різних етапів навчання. Рекомендації до підбору музичного матеріалу для створення великого ADAGIO.

На цьому етапі ADAGIO створюється на певний музичний твір з використанням різноманітних рухів, прийомів переходів, що вивчені та ґрунтовно засвоєні. Це вже не остання комбінація екзерсису на середині зали, а повноцінна частина уроку.

Тема 55. Стрибки з заносками та методика їх виконання.

Перед опануванням стрибків з заносками певний період виконується підготовча вправа (стрибок-розніжка вбік II позиції з невеликою амплітудою). Виконання стрибків з заносками починається у чистому вигляді по одному стрибку з паузами, в чергуванні зі стрибками без заносок, а потім по декілька стрибків з заносками без пауз.

Стрибки з заносками можуть утворювати окремі комбінації або ускладнювати комбінації засвоєних стрибків, що виконувались раніш без заносок. Останньою комбінацією ALLEGRO після маленьких, середніх та великих стрибків замість CHANGEMENT DE PIED стає комбінація маленьких заносок, в яку частіш за все входять ENTRECHAT-QUATRE та ROYALE.

Тема 56. Обертання на місці.

Виконання PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V, II позицій окремо та у сполученні з іншими рухами. Різновиди підходів та підготовок до обертань. Засоби вдосконалення техніки обертання.

РОЗДІЛ 19.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ
Тема 57-60. Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних рухів. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Підбір та аналіз музичного матеріалу. Проведення комбінацій на групі.

Правила побудови комбінацій з лейттемою. Сполучення основних рухів з допоміжними та зв'язуючими:

1. PAS DEGAGE через II та IV позиції;
2. PAS TOMBE та PAS COUPE;
3. PAS DE BOURRE;
4. PAS BALANCE, PAS DE BASQUES;
5. Зворот SOUTENU.

Під час проведення комбінацій на групі необхідно надавати можливість здобувачу вищої освіти проходити наступні етапи:

1. Показ своєї комбінації під музику або власний рахунок;
2. Коментар щодо методики виконання рухів;
3. Вивчення комбінації з групою;
4. Спостереження за порядком рухів в комбінації, грамотністю та музичністю їх виконання;
5. Власні зауваження автора комбінації щодо побаченого.

3 КУРС 6 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 20.

СПЕЦИФІКА УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 61-62. Урок класичного танцю в колективах різного віку та напряму хореографії. Естетичне виховання у танцювальному колективі засобами класичного танцю. Особливості уроку класичного танцю в спеціалізованих хореографічних закладах різного рівня акредитації.

Вивчення репертуару колективу. З'ясування рівня підготовки виконавців та виявлення основних помилок у вихованні їх рушійного апарату. Формулювання завдань уроку. Розробка плану роботи. Побудова уроку з урахуванням специфіки колективу та віку учасників.

Застосування прийомів класичного танцю для виконання рухів інших танцювальних систем.

Виявлення та розвиток творчих здібностей. Виховання художнього смаку, прищеплення культури та поведінки.

Особливості побудови уроку класичного танцю в ліцеях мистецтв, хореографічних школах, училищах культури та вищих навчальних закладах.

РОЗДІЛ 21.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 63. Правила виконання складових ADAGIO з TOUR LENT у великих позах.

Поняття «TOUR LENT» та його значення у класичному танці. Загальні

рекомендації до виконання TOUR LENT у великих позах. Специфіка обертання у різних положеннях.

Тема 64. Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками та великих стрибків на місці).

Опис та специфіка виконання стрибків з заносками з двох ніг на одну:

1. ENTRECHAT TROIS;
2. ENTRECHAT CING;
3. PAS ECHAPPE BATTU з закінченням на одну ногу;
4. PAS JETE BATTU;
5. PAS DESSUS-DESSOUS.

Загальні рекомендації до виконання стрибків у великих позах без підходу.

Опис та специфіка виконання:

1. GRAND CHANGEMENT DE PIED;
2. GRAND PAS ECHAPPE;
3. GRAND SISSONNE OUVERTE;
4. GRAND SISSONNE FERME;
5. GRAND PAS BALLOTTE.

РОЗДІЛ 22.

УСКЛАДНЕННЯ УРОКУ, УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ Тема 65-66. Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами). Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).

З цього етапу починається шліфування танцювальної особистості: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

В екзерсисі біля палки здійснюється включення в комбінації опанованих турів та обертань. Збільшується кількість поворотів та турів та прискорюється їх темп. Вивчаються нові тури (з IV позиції та зі сторони, коли нога відкрита вбік на 45°).

Виконання комбінацій екзерсису на середині зали відбувається з активним використанням прийому EN TOURNANT, всі рухи ускладнюються підйомом на півпальці. Прискорюються темпи виконання, збільшується ступінь повороту.

Крім того в екзерсисах біля палки та на середині зали засвоюються технічні прийоми, що необхідні для виконання великих стрибків з закінченням на одну ногу як на місці, так і з просуванням.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з IV позиції;
2. TOUR, що починається з положення A LA SECONDE.
3. PAS BALLOTTE;
4. TOUR LENT EN DEHORS ET EN DEDANS у позах;
5. Сполучення турів та обертань з використанням різних підходів до них.

Тема 67. ADAGIO.

Виконання великого ADAGIO здійснюється з увагою не тільки на методику виконання окремих рухів, а й на пластичність та музичність виконання. В ньому може бути використане пересування у просторі та принцип поліфонії (декілька

варіантів виконання рухів на один й той же музичний фрагмент одночасно).

Тема 68. Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх виконання.

Виконання комбінацій з декількох стрибків з заносками. Робота над методикою та технікою їх виконання. Розгорнуті комбінації великих стрибків.

Тема 69. Обертання по діагоналі.

Загальні рекомендації до виконання обертань по діагоналі. Опис та специфіка виконання:

1. TOUR CHAINE;
2. TOUR GLISSADE EN TOURNANT;
3. TOUR PIQUE;
4. TOUR DEGAGE.

Робота над методикою та технікою виконання обертань.

РОЗДІЛ 23.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 70-72. Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір. Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення. Проведення комбінацій на групі.

Етапи навчання. Їх мета, завдання та види комбінацій. Специфіка побудови танцювальних комбінацій. Формулювання завдання майбутньої танцювальної комбінації та створення переліку рухів, що можуть бути використані. Підбір та аналіз музичного матеріалу до танцювальної комбінації в залежності від рівня складності. Аналіз музичного фрагменту. Створення танцювальної комбінації з використанням сполучень основних рухів з зв'язуючи-допоміжними рухами та з технічно-складними відповідно обраному завданню.

4 КУРС 7 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 24.

ПЕДАГОГІЧНИЙ ДОСВІД ВИКЛАДАЧІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 73. Лейттема в уроці класичного танцю.

Підготовка викладача до проведення уроку класичного танцю. Метод одного PAS.

Тема 74. Розбір по запису уроків класичного танцю різних викладачів.

Аналіз літературних джерел з записами уроків класичного танцю різного рівня складності. Розбір окремих комбінацій та цілих уроків.

РОЗДІЛ 25.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 75. Правила виконання складних зворотів та обертань на місці.

Опис та специфіка виконання таких зворотів та обертань:

1. ½ звороту з ногою на 45°, 90°;
2. TOUR TEMPS RELEVE;
3. зворот FOUETTE;
4. TOUR TIR-BOUCHON;

5. зворот RENVERSE (факультативно);
6. TOUR FOUETTE ;
7. TOURS у великих позах (факультативно).

Тема 76. Правила виконання ALLEGRO (особливості великих стрибків з підходами).

Загальні рекомендації до виконання великих стрибків з підходами. Опис та специфіка виконання:

1. GRAND PAS ASSAMBLE;
2. GRAND PAS JETE;
3. GRAND PAS DE CHAT;
4. SISSONNE SOUBRESAUT;
5. PAS FAILLI;
6. ROND DE JAMBE EN L'AIR SAUTE;
7. FOUETTE SAUTE;
8. SAUT DE BASQUE (факультативно);
9. REVOLTADE (факультативно).

РОЗДІЛ 26.

УСКЛАДНЕННЯ УРОКУ, УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 77-78. Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій. ADAGIO.

На цьому етапі важливим є не тільки методично грамотне самостійне виконання комбінацій, а й вміння розібрати комбінацію по запису та проводити її на групі з відпрацюванням кожного руху. Необхідно навчитись тактично та точно робити зауваження і наполегливо добиватися якості виконання від інших.

Крім того на уроках продовжується робота над стійкістю та координацією, розвивається технічність та віртуозність, пластичність та виразність рушення.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Відпрацювання APLOMB в позах та на півпальцях.;
2. ½ звороту з ногою на 45°, 90°;
3. TOUR TEMPS RELEVE;
4. TOUR TIR-BOUCHON;
5. TOUR з GRAND PLIE.

Тема 79. Розгорнуті комбінації малих та середніх стрибків.

Комбінації стрибків включають різноманітні підходи, переходи та танцювальні рухи. Вони складаються з 2-3 частин. Частіше розгорнуті комбінації створюються на певний музичний твір і можуть виконуватись різними групами. У склад комбінацій входять і стрибки з заносками, і стрибки з просуванням, і стрибки у повороті.

Тема 80. Обертання по діагоналі та колу.

Робота над методикою та технікою виконання обертань по діагоналі та колу.

РОЗДІЛ 27.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 81-83. Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір. Запис створених комбінацій та підготовка до їх

проведення. Проведення комбінацій на групі.

Структура ALLEGRO як частини уроку. Особливості побудови комбінацій ALLEGRO. Створення комбінацій маленьких та середніх стрибків без підходу, середніх та великих стрибків з підходом.

4 КУРС 8 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 28.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 84. Правила виконання обертань у великих позах.

Загальні правила виконання обертань у великих позах. Специфіка обертань у різних великих позах.

Тема 85. Правила виконання ALLEGRO (особливості виконання складних комбінованих стрибків).

Опис та правила виконання комбінованих стрибків:

1. JETE EN TOURNANT, JETE ENTRELACE;
2. PAS CISSAUX;
3. GARGOUILLE (факультативно);
4. GRAND PAS BALLOTTE на одному стрибку (факультативно).

РОЗДІЛ 29.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 86-88. Створення екзерсису біля палки, екзерсису на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою. Запис створених екзерсисів та комбінацій ALLEGRO. Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.

Обрання лейттеми. Визначення мети та завдань уроку Підбір рухів для створення комбінацій та музичного матеріалу до них. Створення комбінацій на обрану лейттему. Показ комбінацій, їх пояснення. Відпрацювання методики виконання рухів, що входять у комбінацію, зі здобувачам вищої освіти групи.

РОЗДІЛ 30.

УСКЛАДНЕННЯ УРОКУ, УДОСКОНАЛЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 89. Екзерсиси біля палки, екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, що створені здобувачам вищої освіти.

На цьому етапі виховується не тільки творча особистість виконавця, а й формується власний педагогічний досвід викладача класичного танцю.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Зворот FOUETTE;
2. Робота над технікою обертання засобом сполучення різних турів, що вивчені раніше та добре опановані;
3. Тури у великих позах.

Тема 90-92. ADAGIO. Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків. Обертання у великих позах.

Робота над методикою виконання рухів. Удосконалення техніки їх виконання. Ускладнення координації, відпрацювання танцювальних елементів. Розвиток стійкості при виконанні найскладніших стрибків та обертань. Розвиток музичності, пластичності та віртуозності.

VII. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Теми та плани практичних занять

Кожен урок класичного танцю складається з обов'язкових частин, що містять певний набір комбінацій. В залежності від етапів навчання в основній схемі побудови уроку можуть бути деякі відхилення: розподіл часу для виконання частин уроку, об'єднання комбінацій та незначні їх перестановки (згідно основним завданням) тощо. На кожному уроці здійснюється повторення і закріплення вивченого матеріалу, його різноманітне комбінування; відбувається опанування нового матеріалу в чистому вигляді у повільних музичних розкладках. Коли певний рух відпрацьовано, здобуті необхідні вміння та навички, прискорюється темп його виконання та допускаються різні варіанти комбінування з раніш засвоєними рухами.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин ДФН/ЗФН
1.	Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до виконання класичного екзерсису.	8/3
2.	Постановка корпусу, голови, рук та ніг.	2/1
3.	Вивчення та виконання рухів обличчям до палки.	8/2
4.	Вивчення та виконання рухів боком до палки.	8/2
5.	Вивчення та виконання рухів на середині зали.	4/2
6.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).	2/1
7.	Вивчення та виконання комбінацій біля палки.	4/2
8.	Вивчення та виконання комбінацій на середині зали.	4/2
9.	Вивчення та виконання комбінацій стрибків.	2/1
10.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти).	20/6
11.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти EN FACE).	20/6
12.	Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання.	4/2
13.	Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.	2/2
14.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях).	6/3
15.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти при виконанні в позах).	6/3
16.	Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання.	2/0,5
17.	Стрибки з просуванням та методика їх виконання.	2/0,5
18.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки.	6/2
19.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	1/-
20.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	1/-
21.	Проведення комбінацій на групі.	2/1
22.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях).	6/3
23.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях).	6/3
24.	Стрибки в повороті та методика їх виконання.	2/0,5
25.	Середні стрибки на місці та з просуванням.	2/0,5

26.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали.	6/2
27.	Запис створених комбінацій та підготовка до проведення.	1/-
28.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	1/-
29.	Проведення комбінацій на групі.	2/1
30.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE).	6/3
31.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	6/12
32.	ADAGIO.	2/1
33.	Стрибки з заносками та методика їх виконання.	2/0,5
34.	Обертання на місці.	2/0,5
35.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних рухів.	4/2
36.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	1/-
37.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	1/-
38.	Проведення комбінацій на групі.	2/1
39.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами).	12/4
40.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	12/4
41.	ADAGIO.	4/2
42.	Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх виконання.	4/1
43.	Обертання по діагоналі.	2/1
44.	Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір.	6/2
45.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	2/-
46.	Проведення комбінацій на групі.	4/2
47.	Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій.	20/6
48.	ADAGIO.	4/2
49.	Розгорнуті комбінації маленьких та середніх стрибків.	8/2
50.	Обертання по діагоналі та колу.	2/2
51.	Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір.	6/2
52.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	2/-
53.	Проведення комбінацій на групі.	4/2
54.	Створення екзерсису біля палки, екзерсису на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою.	10/4
55.	Запис створених екзерсисів та комбінацій ALLEGRO та підготовка до їх проведення.	2/-
56.	Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.	10/4
57.	Екзерсиси біля палки, екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, створених здобувачам вищої освіти.	10/4
58.	ADAGIO.	4/1
59.	Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків.	8/2
60.	Обертання у великих позах.	4/1
	Усього	306/108

1 КУРС 1 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 1.

Тема: ПАРТЕРНА ГІМНАСТИКА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ПІДГОТОВКА ДО ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ЕКЗЕРСИСУ

Мета вивчення: опанування засобів розвитку фізичних можливостей, що містять комплекси вправ партерної гімнастики та підготовка тіла до виконання класичного екзерсису.

Література:

1. Цигановська Н.В. Гімнастика: Навч. Посібник. – Х.: ХДАК 2005.

Хід практичної роботи

- Вправи для стоп.
- Вправи на розвиток виворотності ніг у гомілковостопному, колінному та кульшовому суглобах.
- Вправи на розтяжку м'язів та зв'язок ніг.
- Вправи на розвиток гнучкості хребта.
- Вправи на зміцнення м'язів спини, живота та ніг.
- Вправи класичного екзерсису, які можна виконувати лежачі на спині, животі або боку.

Практичне заняття № 2.

Тема: ПОСТАНОВКА КОРПУСУ, ГОЛОВИ, РУК ТА НІГ

Мета вивчення: опанування правильної постановки корпусу, голови, рук та ніг, що необхідні в класичному танці, вивчення основних позицій і положень рук та ніг.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

- Правильна постановка корпусу.
- Основні позиції ніг (I, II, V).
- Основні позиції рук (підготовче положення, I, II, III).
- Положення та рухи головою.
- Переведення рук з позиції в позицію. Підготовка до виконання PORT DE BRAS.
- Нахили корпусу вбік, вперед та назад.
- Положення SUR LE COU-DE-PIED основне та умовне
- I та III форми PORT DE BRAS.

Практичне заняття № 3.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ ОБЛИЧЧЯМ ДО ПАЛКИ

Мета вивчення: опанування основних тренувальних рухів, тримаючись двома руками за палку обличчям до неї.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Тренувальні рухів за порядком вивчення:

1. PLIE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
4. RELEVE;
5. BATTEMENT TENDU JETE;
6. BATTEMENT RELEVE LENT;
7. GRAND BATTEMENT JETE;
8. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
9. BATTEMENT FRAPPE;
10. BATTEMENT FONDU;
11. BATTEMENT DEVELOPPE;
12. ROND DE JAMBE EN L' AIR (підготовча вправа).

Рухи виконуються в чистому вигляді від 2 до 4 разів у самих повільних темпах та окремо в різних напрямках з правої та з лівої ноги.

Практичне заняття № 4.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ БОКОМ ДО ПАЛКИ

Мета вивчення: опанування основних тренувальних рухів, тримаючись однією рукою за палку боком до неї.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Тренувальні рухів за порядком виконання, що визначені правилами побудови екзерсису:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;
4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L' AIR (підготовча вправа);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Рухи виконуються в чистому вигляді від 2 до 4 разів у самих повільних темпах в різних напрямках окремо з правої та з лівої ноги.

Практичне заняття № 5.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Мета вивчення: опанування основних тренувальних рухів без підтримки на середині зали, відпрацювання апломбу.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.

2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Тренувальні рухів за порядком виконання, що визначені правилами побудови екзерсису:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;
4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L' AIR (підготовча вправа);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Рухи виконуються в чистому вигляді від 2 до 4 разів у самих повільних темпах та в різних напрямках з правої та з лівої ноги. Робота ніг чергується з роботою рук.

Практичне заняття № 6.

Тема: ПРАВИЛА ВИКОНАННЯ ALLEGRO (СТРИБКИ З ДВОХ НІГ НА ДВІ)

Мета вивчення: опанування стрибків з двох ніг на дві.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Стрибки за порядком вивчення:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. CHANGEMENT DE PIED;
3. PAS ECHAPPE в II позицію;
4. PAS GLISSADE вбік;
5. PAS ASSAMBLE вбік;
6. SISSONNE FERMEE вбік.

Стрибки вивчається обличчям до палки, а потім, по мірі засвоєння, виконується на середині зали у чистому вигляді. Спочатку кожен окремо з паузою перед наступним та по 2-4 стрибка разом. Вивчення стрибків здійснюється з використанням музичної розкладки № 1, в якій більша увага приділяється початковому DEMI-PLIE, що виконується на 1 такт музичного розміру 2/4. Потім застосовується музична розкладка № 2, в якій перше DEMI-PLIE прискорюється до 1/8, а більша увага приділяється фінальному DEMI-PLIE, що виконується на 1 такт музичного розміру 2/4. Під час виконання стрибку працюють ноги та додаються рухи головою, рухи ще не працюють.

Практичне заняття № 7.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙ БІЛЯ ПАЛКИ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання основних тренувальних рухів та опанування їх варіантів.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Комбінування основних тренувальних рухів, що виконуються у різних напрямках у першій та другій музичній розкладці, та включення варіантів основних тренувальних рухів:

1. PLIE SOUTENU (2 варіанти).
2. BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE у I та V позиціях;
3. PASSE PAR TERRE;
4. BATTEMENT TENDU JETE з DEMI-PLIE в I та V позиціях;
5. BATTEMENT TENDU JETE POINTE (PIQUE);
6. PREPARATION для ROND DE JAMBE PAR TERRE;
7. DEMI-ROND на 45°
8. BATTEMENT FRAPPE на 35°;
9. BATTEMENT FONDU на 45°.

Робота над вдосконаленням I та III форм PORT DE BRAS та включення їх у різні комбінації.

Практичне заняття № 8.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙ НА СЕРЕІНІ ЗАЛИ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання основних тренувальних рухів та опанування їх варіантів, відпрацювання апломбу, розвиток найпростішої комбінації.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Комбінування основних тренувальних рухів, що виконуються у різних напрямках у першій та другій музичній розкладці, та включення варіантів основних тренувальних рухів:

1. PLIE SOUTENU (2 варіанти).
2. BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE у I та V позиціях;
3. PASSE PAR TERRE;
4. BATTEMENT TENDU JETE з DEMI-PLIE в I та V позиціях;
5. BATTEMENT TENDU JETE POINTE (PIQUE);
6. PREPARATION для ROND DE JAMBE PAR TERRE;
7. BATTEMENT FRAPPE на 35°;
8. BATTEMENT FONDU на 45°.

Робота над вдосконаленням I та III форм PORT DE BRAS та включення їх у різні комбінації.

Практичне заняття № 9.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙ СТРИБКІВ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання стрибків з двох ніг на дві.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Комбінації стрибків виконують у такому порядку:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. PAS ECHAPPE в II позицію;
3. PAS GLISSADE;
4. PAS ASSAMBLE;
5. SISSONNE FERMEE;
6. CHANGEMENT DE PIED.

Зміст комбінацій складається зі стрибків у чистому вигляді, які виконуються кожен окремо з паузою перед наступним та по 2-4 стрибка разом. Використовується перша і друга музичні розкладки. Руки переводяться окремо від стрибка та утримують певну позицію.

1 КУРС 2 СЕМЕСТР**Практичне заняття № 10-11.**

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ. ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (ОСНОВНІ ТРЕНУВАЛЬНІ РУХИ ТА ЇХ ВАРІАНТИ)

Мета вивчення: опанування нових варіантів рухів тренувальних вправ, вдосконалення методики їх виконання, комбінування з основними формами тренувальних рухів, розвиток апломбу та координації.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали залишається як в 1-му семестрі:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;
4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L’AIR (друга стадія опанування);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Темпи виконання прискорюються, початок руху здійснюється із-за такту. Збільшується кількість рухів у комбінації. Координація ускладнюється одночасною роботою рук та ніг.

Вивчаються нові варіанти основних тренувальних рухів:

1. PORT DE BRAS II форма;
2. DEMI-PLIE, GRAND PLIE та RELEVE на півпальці у IV позиції;
3. BATTEMENT TENDU DOUBLE (нажими у II та IV позиціях);
4. BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE у II та IV позиціях;
5. BATTEMENT TENDU JETE BALANSOIR;
6. BATTEMENT TENDU JETE POUR LE PIED;
7. BATTEMENT FONDU DOUBLE на всій стопі;
8. BATTEMENT FONDU з PLIE-RELEVE з ногою на 45°;
9. BATTEMENT FONDU з DEMI-ROND DE JAMBE на 45°;
10. BATTEMENT FRAPPE DOUBLE у всіх напрямках носком в підлогу та на 35°;
11. BATTEMENT SOUTENU носком в підлогу та на 45°;
12. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED на всій стопі з акцентом;
13. GRAND BATTEMENT JETE POINTE;
14. GRAND BATTEMENT JETE через PASSE PAR TERRE вперед чи назад;
15. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS з DEMI-PLIE у I позиції;
16. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS на DEMI-PLIE;
17. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS з PLIE-RELEVE;
18. ROND DE JAMBE EN L'AIR EN DEHORS ET EN DEDANS (друга стадія опанування):
19. PETIT TEMPS RELEVE до ROND DE JAMBE EN L'AIR EN DEHORS ET EN DEDANS на всій стопі;
20. ROND на 45°, DEMI-ROND та ROND на 90° на всій стопі.

Вивчаються зв'язуючи-допоміжні рухи в чистому вигляді та деякі їх варіанти.

1. PAS DEGAGE (2 види);
2. PAS DE BOURRE SIMPLE.
3. Екзерсиси біля палки та на середині зали будується на теми:
4. Прискорення темпів виконання рухів перехід на затакту форму;
5. Використання варіантів основних тренувальних рухів;
6. DEMI-ROND та ROND на підлозі, та на висоті 45°, 90°;
7. Перехід з ноги на ногу за допомогою PAS DEGAGE.

Практичне заняття № 12-13.

Тема: ВАРІАНТИ СТРИБКІВ З ДВОХ НІГ НА ДВІ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ. СТРИБКИ З ДВОХ НІГ НА ОДНУ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання варіантів стрибків з двох ніг на дві, опанування стрибків з двох ніг на одну.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Порядок виконання комбінації стрибків залишається як і в 1-му семестрі:

1. TEMPS LEVE;
2. PAS ECHAPPE;

3. PAS GLISSADE;
4. PAS ASSAMBLE;
5. SISSONNE FERMEE;
6. CHANGEMENT DE PIED.

Виконання початкового DEMI-PLIE переноситься на вступ і стрибок здійснюється із-за такту (музична розкладка № 3). Кількість стрибків збільшується до 6-8 підряд.

Вивчаються нові варіанти відомих стрибків:

1. TEMPS LEVE по IV, позиції.
2. PAS ECHAPPE в IV позицію;
3. PAS ECHAPPE в II або IV позицію з закінченням на одну ногу;
4. PAS GLISSADE вперед та назад;
5. PAS ASSAMBLE вперед та назад;
6. PAS ASSAMBLE DOUBLE;
7. SISSONNE FERMEE вперед та назад.

Комбінації стрибків містять основний вид та вивчені варіанти.

Вивчаються нові стрибки з двох ніг на одну:

1. SISSONNE SIMPLE з SUR LE COU-DE-PIED спереду та позаду;
2. PAS JETE вбік;
3. SISSONNE OUVERTE вбік, вперед та назад EN FACE.

Опанування починається обличчям до палки у музичній розкладці № 1 та № 2, а по мірі засвоєння стрибки виконуються на середині, здійснюється перехід на музичну розкладку № 3 та стрибки з закінченням на одну ногу комбінуються зі стрибками з двох ніг на дві або можуть утворювати окрему комбінацію, що входить до загальної послідовності в залежності від відриву від підлоги.

2 КУРС 3 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 14-15.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (НА ПІВПАЛЬЦЯХ). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (ОСНОВНІ ТРЕНУВАЛЬНІ РУХИ ТА ЇХ ВАРІАНТИ ПРИ ВИКОНАННІ В ПОЗАХ)

Мета вивчення: закріплення, вдосконалення вивченого та опанування нового матеріалу, розвиток сили та витривалості шляхом повторення вивчених рухів зі збільшенням їх кількості; набуття спритності виконання завдяки прискоренню темпів; виконання екзерсису біля палки на півпальцях, що зміцнює стопи та сприяє набуттю стійкості; запровадження виконання рухів на середині зали в позах, що ускладнює координацію.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали залишається, але деякі рухи (не більше двох) можуть поєднуватись у одну комбінацію.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання основних тренувальних рухів та їх варіантів. Розвиток сили, витривалості та координації;
2. Введення підйому на півпальці та виконання рухів екзерсису біля палки на півпальцях. Маленькі та великі пози класичного танцю та використання їх в екзерсисі на середині зали.
3. Використання зв'язуючи-допоміжних рухів в екзерсисі біля палки та на середині зали:
 - PAS DEGAGE з DEMI-PLIE у II та IV позиції;
 - PAS DE BOURRE SIMPLE;
 - PAS TOMBE та PAS COUPE.

Практичне заняття № 16-17.

Тема: ВАРІАНТИ СТРИБКІВ З ДВОХ НІГ НА ОДНУ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ. СТРИБКИ З ПРОСУВАННЯМ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання варіантів стрибків з двох ніг на одну, опанування стрибків з просуванням.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Після стрибку на одну ногу може здійснюватись певний перехід за допомогою зв'язуючого руху чи іншого стрибку:

1. PAS JETE з закінченням PAS DE BOURRE, PAS ASSAMBLE чи PAS COUPE-ASSAMBLE;
2. SISSONNE SIMPLE з закінченням PAS ASSAMBLE чи PAS COUPE-ASSAMBLE;
3. SISSONNE OUVERTE з закінченням PAS DE BOURRE чи PAS ASSAMBLE.

На цьому етапі стрибки з просуванням здійснюються в маленьких та великих позах. Перед їх виконанням для покращення польоту використовується певний підхід:

1. Крок;
2. PAS GLISSADE;
3. PAS COUPE.

Практичне заняття № 18-20.

Тема: СТВОРЕННЯ ОКРЕМИХ УЧБОВИХ КОМБІНАЦІЙ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ ПАЛКИ. ЗАПИС СТВОРЕНИХ КОМБІНАЦІЙ ТА ПІДГОТОВКА ДО ЇХ ПРОВЕДЕННЯ. ПІДБІР ТА АНАЛІЗ МУЗИЧНОГО МАТЕРІАЛУ.

Мета вивчення: здобуття балетмейстерського досвіду під час створення власних комбінацій, підготовка до педагогічної роботи під час її запису, уточнення методики, підбору та аналізу музичного матеріалу.

Література :

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Створення учбових комбінацій екзерсису біля палки по етапам:

- сполучення основних рухів, використовуючи повільні та більш швидкі музичні темпи (прості учбові комбінації);
 - сполучення основних рухів з одним, двома або трьома його варіантами (поєднані учбові комбінації).
2. Запис створених комбінацій.
 3. Підготовка до проведення комбінацій на групі:
 - уточнення методики виконання рухів, що увійшли до складу комбінації;
 - відпрацювання складеної комбінації;
 - аналіз помилок, що можуть виникати під час виконання комбінації.
 4. Робота з концертмейстером по підборі музичного матеріалу до комбінації та його аналіз.

Практичне заняття № 21.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

2 КУРС 4 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 22-23.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ. (В ПОЗАХ). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (НА ПІВПАЛЬЦЯХ).

Мета вивчення: ускладнення координації та робота над апломбом пі час виконання екзерсису біля палки в позах та екзерсису на середині зали на півпальцях; опанування PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V, II та IV позицій; удосконалення виразності та пластичності рук і корпусу.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.

3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки залишається. Завдяки включенню зв'язуючи-допоміжних рухів вони можуть виконуватись без пауз з правої та лівої ноги. Для скорочення часу на екзерсис біля палки деякі рухи можуть бути поєднані в одну комбінацію:

1. BATTEMENT TENDU з BATTEMENT TENDU JETE;
2. ROND DE JAMBE PAR TERRE з ROND DE JAMBE EN L'AIR;
3. BATTEMENT FONDU з ROND DE JAMBE EN L'AIR;
4. BATTEMENT FONDU з BATTEMENT FRAPPE.
5. BATTEMENT FRAPPE з PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED.

Продовжується активна робота над виконанням рухів на півпальцях. В координацію з ногами активніше вводиться одночасна робота рук. Рухи екзерсису біля палки виконуються в малих та великих позах CROISE, EFFACE, ECARTE.

В екзерсисі на середині зали послідовність комбінацій змінюється. Замість PLIE першою комбінацією стає TEMPS LIE (різні види) або маленьке ADAGIO. Деякі комбінації (наприклад ROND DE JAMBE PAR TERRE) можуть не виконуватись. Обов'язковими залишаються комбінації:

1. BATTEMENT TENDU з BATTEMENT TENDU JETE;
2. BATTEMENT FONDU;
3. BATTEMENT FRAPPE або PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
4. GRAND BATTEMENT JETE.

Комбінація BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE перетворюється у велике ADAGIO – окрему частину уроку і виконується після GRAND BATTEMENT JETE.

Темпи виконання рухів продовжують зростати, збільшується кількість виконаних рухів. По мірі засвоєння півпальців біля палки, вони вводяться в екзерсис і на середині зали. Ускладнюється координація завдяки використанню зв'язуючи-допоміжних рухів та активізації переходів з пози в позу під час рушення.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Відпрацювання стійкості на півпальцях;
2. Розвиток координації завдяки введенню варіантів виконання 1-4 форм PORT DE BRAS та переходів з пози в позу або ARABESQUES;
3. Види PAS DE BOURRE та їх варіанти;
4. Підготовка до опанування турів та обертань.

Практичне заняття № 24-25.

Тема: СТИБКИ В ПОВОРОТІ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ. СЕРЕДНІ СТИБКИ НА МІСЦІ ТА З ПРОСУВАННЯМ.

Мета вивчення: опанування стрибків, що виконуються в повороті, відпрацювання середніх стрибків на місці та з просуванням.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Робота над методикою та технікою виконання стрибків в повороті:

1. Стрибків з двох ніг на дві;

2. Стрибків з двох ніг на одну.

На цьому етапі побудова ALLEGRO дещо змінюється. Якщо для кращого засвоєння на початку опанування стрибки виконувались з максимальним відривом від підлоги, то для подальшого вдосконалення необхідно виконувати їх з різною висотою відриву від підлоги. У зв'язку з цим структура ALLEGRO будується з трьох розділів комбінацій: маленькі, середні та великі стрибки. Крім того 2-3 різновиди стрибків можуть бути поєднані в одну комбінацію та для їх зв'язку використовуються допоміжні рухи. Якісно вивчені стрибки EN FACE виконуються в малих та великих позах і арабесках на місці та з просуванням.

Продовжується вивчення й нових стрибків:

1. Сценічний SISSONNE (TEMPS LEVE в позі I, II, III ARABESQUES);
2. PAS BALLONNE;
3. PAS AMBOITE;
4. PAS JETE з просуванням у всі напрямки з закінченням на SUR LE COU-DE-PIED та на 45° з прямою ногою чи в ATTITUDE;
5. PAS DE POISSON (факультативно);
6. PAS BALLOTTE (факультативно).

Практичне заняття № 26.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

3 КУРС 5 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 27-28.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (В ПОЗАХ, НА ПІВПАЛЬЦЯХ ТА З PLIE-RELEVE). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (EN TOURNANT).

Мета вивчення: ускладнення техніки виконання рухів та координації,

удосконалення стійкості за допомогою введення в комбінації різноманітних переходів і виконання рухів EN TOURNANT, шліфування техніки обертань.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.
4. Шилова Л.М. Хореографічна тема в уроці класичного танцю. – Х.: ХДАК, 2003.

Хід практичної роботи

В екзерсисі біля палки продовжується активна робота над виконанням рухів в маленьких та великих позах CROISE, EFFACE, ECARTE. Удосконалюється прийомом PLIE-RELEVE. До основних тренувальних рухів крім зв'язуючи-допоміжних в комбінації включаються технічно складні (перш за все тури та звороти). Відбувається максимальне прискорення руху (до 1/8). Здійснюється підготовка до стрибків з заносками через відпрацювання елементу POUR BATTERIA.

В екзерсисі на середині зали вивчається прийом виконання основних тренувальних рухів EN TOURNANT. Його опанування здійснюється спочатку без використання поз з невеликим ступенем повороту (1/8, 1/4), коли чергуються рухи з поворотом та без нього, а потім включається пози, поворот може здійснюється на кожному русі та зростає його ступінь до 1/2 кола.

Нові варіанти основних тренувальних рухів EN TOURNANT:

1. BATTEMENT TENDU на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
2. BATTEMENT TENDU JETE на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
3. ROND DE JAMBE PAR TERRE на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
4. BATTEMENT FONDU на 1/8, 1/4 кола;
5. BATTEMENT FRAPPE на 1/8, 1/4, кола;
6. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED на 1/8, 1/4 кола;
7. GRAND BATTEMENT JETE на 1/8, 1/4 кола.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання рухів та підготовка до стрибків з заносками (POUR BATTERIA);
2. Розвиток координації: 5-6 форми PORT DE BRAS, закінчення комбінацій в позах;
3. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V позиції;
4. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з II позиції;
5. Принцип EN TOURNANT та підготовка до TOUR LENT.

Практичне заняття № 29.

Тема: ADAGIO.

Мета вивчення: опанування крупної танцювальної форми, набуття пластичності, виразності, музикальності та танцювальності.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Характеристика ADAGIO як частини уроку. Особливості побудови ADAGIO для різних етапів навчання. Рекомендації до підбору музичного матеріалу для створення

великого ADAGIO.

На цьому етапі ADAGIO створюється на певний музичний твір з використанням різноманітних рухів, прийомів переходів, що вивчені та ґрунтовно засвоєні. Це вже не остання комбінація екзерсису на середині зали, а повноцінна частина уроку.

Практичне заняття № 30.

Тема: СТРИБКИ З ЗАНОСКАМИ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: опанування стрибків, що ускладнені заносками, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Перед опануванням стрибків з заносками певний період виконується підготовча вправа (стрибок-розніжка вбік II позиції з невеликою амплітудою). Виконання стрибків з заносками починається у чистому вигляді по одному стрибку з паузами, в чергуванні зі стрибками без заносок, а потім по декілька стрибків з заносками без пауз.

Стрибки з заносками можуть утворювати окремі комбінації або ускладнювати комбінації засвоєних стрибків, що виконувались раніш без заносок. Останньою комбінацією ALLEGRO після маленьких, середніх та великих стрибків замість CHANGEMENT DE PIED стає комбінація маленьких заносок, в яку частіш за все входять ENTRECHAT-QUATRE та ROYALE.

Загальні рекомендації до вивчення стрибків з заносками. Опис і специфіка виконання стрибків з заносками з двох ніг на дві:

1. ENTRECHAT-QUATRE;
2. ROYALE;
3. PAS ECHAPPE BATTU;
4. PAS ASSAMBLE BATTU;
5. DOUBLE PAS ASSAMBLE BATTU;
6. BRISE (факультативно).

Практичне заняття № 31.

Тема: ОБЕРТАННЯ НА МІСЦІ

Мета вивчення: опанування обертань на місці, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Виконання PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V, II позицій окремо та у сполученні з іншими рухами. Різновиди підходів та підготовок до обертань. Засоби вдосконалення техніки обертання.

Практичне заняття № 32.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно

створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

3 КУРС 6 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 33-34.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (З ПОВОРОТАМИ ТА ТУРАМИ). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (EN TOURNANT).

Мета вивчення: ускладнення техніки виконання рухів та координації, удосконалення стійкості за допомогою введення в комбінації різноманітних турів і виконання рухів EN TOURNANT, шліфування техніки обертань.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

З цього етапу починається шліфування танцювальної особистості: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

В екзерсисі біля палки здійснюється включення в комбінації опанованих турів та обертань. Збільшується кількість поворотів та турів та прискорюється їх темп. Вивчаються нові тури (з IV позиції та зі сторони, коли нога відкрита вбік на 45°).

Виконання комбінацій екзерсису на середині зали відбувається з активним використанням прийому EN TOURNANT, всі рухи ускладнюються підйомом на півпальці. Прискорюються темпи виконання, збільшується ступінь повороту.

Крім того в екзерсисах біля палки та на середині зали засвоюються технічні прийоми, що необхідні для виконання великих стрибків з закінченням на одну ногу як на місці, так і з просуванням.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з IV позиції;
2. TOUR, що починається з положення A LA SECONDE.
3. PAS BALLOTTE;

4. TOUR LENT EN DEHORS ET EN DEDANS у позах;
5. Сполучення турів та обертань з використанням різних підходів до них.

Практичне заняття № 35.

Тема: ADAGIO

Мета вивчення: опанування крупної танцювальної форми, набуття пластичності, виразності, музикальності та танцювальності.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Виконання великого ADAGIO здійснюється з увагою не тільки на методику виконання окремих рухів, а й на пластичність та музичність виконання. В ньому може бути використане пересування у просторі та принцип поліфонії (декілька варіантів виконання рухів на один й той же музичний фрагмент одночасно).

Практичне заняття № 36.

Тема: СТРИБКИ З ЗАНОСКАМИ ТА ВЕЛИКІ СТРИБКИ І МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: опанування великих стрибків, вдосконалення техніки їх виконання стрибків, що ускладнені заносками.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Виконання комбінацій з декількох стрибків з заносками.

Робота над методикою та технікою їх виконання.

Розгорнуті комбінації великих стрибків як на місці, так і з підходами.

Практичне заняття № 37.

Тема: ОБЕРТАННЯ ПО ДІАГОНАЛІ

Мета вивчення: опанування обертань по діагоналі, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Загальні рекомендації до виконання обертань по діагоналі. Опис та специфіка виконання:

1. TOUR CHAINE;
2. TOUR GLISSADE EN TOURNANT;
3. TOUR PIQUE;
4. TOUR DEGAGE.

Робота над методикою та технікою виконання обертань.

Практичне заняття № 38.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

4 КУРС 7 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 39-40.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ НА ОСНОВІ РОЗІБРАНИХ ПО ЗАПИСУ КОМБІНАЦІЙ. ADAGIO

Мета вивчення: шліфування танцювальної особистості: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

На цьому етапі важливим є не тільки методично грамотне самостійне виконання комбінацій, а й вміння розібрати комбінацію по запису та проводити її на групі з відпрацюванням кожного руху. Необхідно навчитись тактично та точно робити зауваження і наполегливо добиватися якості виконання від інших.

Крім того на уроках продовжується робота над стійкістю та координацією, розвивається технічність та віртуозність, пластичність та виразність рушення.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Відпрацювання APLOMB в позах та на півпальцях.;
2. ½ звороту з ногою на 45°, 90°;
3. TOUR TEMPS RELEVE;
4. TOUR TIR-BOUCHON;
5. TOUR з GRAND PLIE.

Практичне заняття № 41

Тема: РОЗГОРНУТІ КОМБІНАЦІЇ МАЛЕНЬКИХ ТА СЕРЕДНІХ СТРИБКІВ

Мета вивчення: вдосконалення техніки виконання стрибків, що об'єднані в танцювальні комбінації.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Комбінації стрибків включають різноманітні підходи, переходи та танцювальні рухи. Вони складаються з 2-3 частин. Частіше розгорнуті комбінації створюються на певний музичний твір і можуть виконуватись різними групами. У склад комбінацій входять і стрибки з заносками, і стрибки з просуванням, і стрибки у повороті.

Загальні рекомендації до виконання великих стрибків з підходами. Опис та специфіка виконання:

1. GRAND PAS ASSAMBLE;
2. GRAND PAS JETE;
3. GRAND PAS DE CHAT;
4. SISSONNE SOUBRESAUT;
5. PAS FAILLI;
6. ROND DE JAMBE EN L'AIR SAUTE;
7. FOUETTE SAUTE;
8. SAUT DE BASQUE (факультативно);
9. REVOLTADE (факультативно).

Практичне заняття № 42

Тема: ОБЕРТАННЯ ПО ДІАГОНАЛІ ТА КОЛУ

Мета вивчення: опанування обертань по діагоналі та колу, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Робота над методикою та технікою виконання обертань по діагоналі та колу.

Опис та специфіка виконання таких зворотів та обертань:

1. ½ звороту з ногою на 45°, 90°;
2. TOUR TEMPS RELEVE;
3. зворот FOUETTE;
4. TOUR TIR-BOUCHON;
5. зворот RENVERSE (факультативно);
6. TOUR FOUETTE ;
7. TOURS у великих позах (факультативно).

Практичне заняття № 43.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

3. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
1. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

4 КУРС 8 СЕМЕСТР**Практичне заняття № 44.**

Тема: ПРОВЕДЕННЯ ВЛАСНИХ ЕКЗЕРСИСІВ ТА КОМБІНАЦІЙ СТРИБКІВ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

Практичне заняття № 45.

Тема: ЕКЗЕРСИСИ БІЛЯ ПАЛКИ, ЕКЗЕРСИСИ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ НА ОСНОВІ КОМБІНАЦІЙ, СТВОРЕНИХ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Мета вивчення: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

На цьому етапі виховується не тільки творча особистість виконавця, а й формується власний педагогічний досвід викладача класичного танцю.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Зворот FOUETTE;
2. Робота над технікою обертання засобом сполучення різних турів, що вивчені раніше та добре опановані;
3. Тури у великих позах.

Практичне заняття № 46-48.

Тема: ADAGIO. РОЗГОРНУТІ КОМБІНАЦІЇ СЕРЕДНІХ ТА ВЕЛИКИХ СТИБКІВ. ОБЕРТАННЯ У ВЕЛИКИХ ПОЗАХ

Мета вивчення: удосконалення виконавської майстерності; розвиток танцювальності, пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Робота над методикою виконання рухів. Удосконалення техніки їх виконання. Ускладнення координації, відпрацювання танцювальних елементів. Розвиток стійкості при виконанні найскладніших стрибків та обертань. Розвиток музичності, пластичності та віртуозності.

Опис та правила виконання комбінованих стрибків:

1. JETE EN TOURNANT;
2. JETE ENTRELACE;
3. PAS CISSAUX;
4. GARGOUILLE (факультативно);
5. GRAND PAS BALLOTTE на одному стрибку (факультативно).

РЕКОМЕНДАЦІ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Під час самостійної роботи здобувачам вищої освіти необхідно уважно вивчати лекції, запропоновані викладачем, робити аналіз теоретичного матеріалу та формулювати власні висновки. Також бажано відвідувати бібліотеки, Інтернет і звертатися за додатковим матеріалом, що стосується педагогічної діяльності видатних викладачів класичного танцю минулого та сьогодення; слідкувати за виходом з друку нових робіт з питань хореографічного мистецтва, взагалі, та класичного танцю, зокрема.

Опановуючи теоретичний матеріал, що пропонується на практичних заняттях, здобувачам вищої освіти необхідно вести конспект уроків, занотовуючи пояснення, коментарі та зауваження викладача. Також слід самостійно робити опис кожного нового руху згідно схеми характеристики руху, що запропонована на лекційних заняттях, спираючись додатково й на методичну літературу з класичного танцю.

Після практичних занять, під час самостійної роботи, здобувачам вищої освіти необхідно вдосконалювати окремі рухи і комбінації. Для початку краще повторити рух в повільному темпі, а по мірі його засвоєння переходити до потрібного темпу, або спочатку окремо, а потім в комбінуванні з іншими. Багато рухів, прийомів, переходів класичного танцю є дуже складними по техніці виконання. У зв'язку з цим здобувачам вищої освіти необхідно самостійно постійно вдосконалювати свої фізичні дані, відпрацьовувати певні навички шляхом багаторазового повторення.

Для кращого опанування практичного матеріалу та вдосконаленню своїх знань здобувачам вищої освіти рекомендується занотовувати окремі комбінації, екзерсиси та цілі уроки, запропоновані викладачем, користуючись короткою системою запису.

Для поглиблення своїх знань з даного предмету під час самостійної роботи здобувачам вищої освіти рекомендується використовувати відео матеріали уроків класичного танцю як з власним виконанням, так і уроків різного рівня складності. Це дає можливість побачити власні помилки і помилки у виконанні інших; побачити найкраще виконання того чи іншого руху або комбінації, що сприятиме прагненню до самовдосконалення.

Ще під час самостійної роботи (з третього семестру) необхідно продовжувати створення комбінацій уроку класичного танцю, що починалося на практичних заняттях. Перед проведенням комбінацій на групі слід вести самопідготовку по вдосконаленню методики виконання рухів, що увійшли до створених комбінацій, ретельно аналізувати можливі помилки та шукати шляхи щодо їх запобігання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин ДФН/ЗФН
1.	Дисципліна „Класичний танець та методика його викладання”.	2/2,5
2.	Формування і розвиток системи класичного танцю.	6/7,5
3.	Головні вимоги до виконання рухів класичного танцю.	4/5
4.	Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до виконання класичного екзерсису.	16/21
5.	Постановка корпусу, голови, рук та ніг.	4/5

6.	Термінологія. Основні поняття класичного танцю.	2/2,5
7.	Правила виконання основних тренувальних рухів.	2/2,5
8.	Вивчення та виконання рухів обличчям до палки.	16/22
9.	Вивчення та виконання рухів боком до палки.	16/22
10.	Вивчення та виконання рухів на середині зали.	8/10
11.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).	4/5
12.	Вивчення та виконання комбінацій біля палки.	8/10
13.	Вивчення та виконання комбінацій на середині зали.	8/10
14.	Вивчення та виконання комбінацій стрибків.	4/5
15.	Роль професора А.Я. Ваганової у розвитку та становленні вітчизняної школи класичного танцю.	2/2
16.	Книга А.Я. Ваганової «Основи класичного танцю».	2/2
17.	Правила виконання варіантів основних тренувальних рухів.	2/3
18.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох на одну).	2/3
19.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти).	40/54
20.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти EN FACE).	40/54
21.	Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання.	8/10
22.	Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.	4/4
23.	Побудова уроку класичного танцю.	2/2
24.	Створення комбінацій уроку класичного танцю.	2/2
25.	Опис поз класичного танцю та 1-4 ARABESQUES. Правила виконання зв'язуючи-допоміжних рухів.	1/1,5
26.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з просуванням).	1/1,5
27.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях).	12/15
28.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти при виконанні в позах).	12/15
29.	Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання.	4/5,5
30.	Стрибки з просуванням та методика їх виконання.	4/5,5
31.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки.	12/16
32.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	3/4,5
33.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3/4,5
34.	Проведення комбінацій на групі.	4/5
35.	Розвиток музичності на уроці класичного танцю. Види музичного супроводження уроку.	2/2
36.	Принципи підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.	2/2
37.	Правила виконання простих зворотів та обертань.	2/3
38.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків в повороті).	2/3
39.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях).	12/15
40.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях).	12/15
41.	Стрибки в повороті та методика їх виконання.	4/5,5
42.	Середні стрибки на місці та з просуванням.	4/5,5
43.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали.	12/16

44.	Запис створених комбінацій та підготовка до проведення.	2/3
45.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	2/3
46.	Проведення комбінацій на групі.	4/5
47.	Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю.	2/2
48.	Розбір по запису окремих комбінацій та уроків.	2/2
49.	Правила виконання форм PORT DE BRAS та видів TEMPS LIE.	2/3
50.	Правила виконання рухів EN TOURNANT.	1/1,5
51.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками).	1/1,5
52.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE).	12/15
53.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	12/16
54.	ADAGIO.	4/5
55.	Стрибки з заносками та методика їх виконання.	4/5,5
56.	Обертання на місці.	4/5,5
57.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних рухів.	8/10
58.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	2/3
59.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	2/3
60.	Проведення комбінацій на групі.	4/5
61.	Урок класичного танцю в колективах різного віку та напряму хореографії. Естетичне виховання у танцювальному колективі засобами класичного танцю.	2/2
62.	Особливості уроку класичного танцю в спеціалізованих хореографічних закладах різного рівня акредитації.	2/2
63.	Правила виконання складових ADAGIO з TOUR LENT у великих позах.	2/3
64.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками та великих стрибків на місці).	2/3
65.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами).	24/32
66.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	24/32
67.	ADAGIO.	8/11
68.	Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх виконання.	4/5
69.	Обертання по діагоналі.	4/5
70.	Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір.	12/16
71.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	4/6
72.	Проведення комбінацій на групі.	8/10
73.	Лейттема в уроці класичного танцю.	2/2
74.	Розбір по запису уроків класичного танцю різних викладачів.	2/2
75.	Правила виконання складних зворотів та обертань на місці.	2/3
76.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих стрибків з підходами).	2/3
77.	Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій.	40/54
78.	ADAGIO.	8/10
79.	Розгорнуті комбінації маленьких та середніх стрибків.	16/22

80.	Обертання по діагоналі та колу.	4/4
81.	Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір.	12/16
82.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	4/6
83.	Проведення комбінацій на групі.	8/10
84.	Правила виконання обертань у великих позах.	2/2
85.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих складних комбінованих стрибків).	2/2
86.	Створення екзерсису біля палки, екзерсису на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою.	20/26
87.	Запис створених екзерсисів та комбінацій ALLEGRO та підготовка до їх проведення.	4/6
88.	Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.	20/26
89.	Екзерсиси біля палки, екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, створених здобувачам вищої освіти.	20/26
90.	ADAGIO.	8/11
91.	Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків.	16/22
92.	Обертання у великих позах.	8/11
	Усього	680/894

ОПАНУВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Вивчення та аналіз лекційного матеріалу.
2. Вивчення рекомендованої літератури з історії, теорії та методики класичного танцю.
3. Усвідомлення цілей та завдань основних тренувальних вправ екзерсису біля палки та на середині зали (1,2 семестр).
4. Створення індивідуальної характеристики рухів (письмово) за схемою:
 - назва руху, переклад, характер його виконання;
 - мета та завдання руху;
 - загальні правила та особливості виконання;
 - музичний розмір, музична розкладка та етапи вивчення руху;
 - варіанти руху та його застосування;
 - можливі помилки та шляхи їх запобігання.
5. Запис комбінацій та уроків, запропонованих викладачем на практичних заняттях. Аналіз їх побудови (усно) та занотування методичних вказівок.
6. Методична підготовка до створення окремих комбінацій, екзерсисів біля палки і на середині зали та уроків класичного танцю для різних етапів навчання (з 3 семестру).
7. Підбір і аналіз музичного матеріалу для створення окремих комбінацій екзерсисів біля палки і на середині зали та уроків класичного танцю для різних етапів навчання
8. Запис власних комбінацій та уроків (з 3 семестру).
9. Підготовка до проведення створених комбінацій та уроків, спроби їх пояснення (з 3 семестру).

ОПАНУВАННЯ ПРАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ 1 КУРС 1 СЕМЕСТР

Заняття № 1.

Тема: ПАРТЕРНА ГІМНАСТИКА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ПІДГОТОВКА ДО ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ЕКЗЕРСИСУ

Мета вивчення: опанування засобів розвитку фізичних можливостей, що містять комплекси вправ партерної гімнастики та підготовка тіла до виконання класичного екзерсису.

Література:

1. Цигановська Н.В. Гімнастика: Навч. Посібник. – Х.: ХДАК 2005.

Завдання

- Вправи для стоп.
- Вправи на розвиток виворотності ніг у гомілковостопному, колінному та кульшовому суглобах.
- Вправи на розтяжку м'язів та зв'язок ніг.
- Вправи на розвиток гнучкості хребта.
- Вправи на зміцнення м'язів спини, живота та ніг.
- Вправи класичного екзерсису, які можна виконувати лежачі на спині, животі або боку.

Заняття № 2.

Тема: ПОСТАНОВКА КОРПУСУ, ГОЛОВИ, РУК ТА НІГ

Мета вивчення: опанування правильної постановки корпусу, голови, рук та ніг, що необхідні в класичному танці, вивчення основних позицій і положень рук та ніг.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

- Правильна постановка корпусу.
- Основні позиції ніг (I, II, V).
- Основні позиції рук (підготовче положення, I, II, III).
- Положення та рухи головою.
- Переведення рук з позиції в позицію. Підготовка до виконання PORT DE BRAS.
- Нахили корпусу вбік, вперед та назад.
- Положення SUR LE COU-DE-PIED основне та умовне
- I та III форми PORT DE BRAS.

Заняття № 3.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ ОБЛИЧЧЯМ ДО ПАЛКИ

Мета вивчення: опанування основних тренувальних рухів, тримаючись двома руками за палку обличчям до неї.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.

3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Тренувальні рухів за порядком вивчення:

1. PLIE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
4. RELEVE;
5. BATTEMENT TENDU JETE;
6. BATTEMENT RELEVE LENT;
7. GRAND BATTEMENT JETE;
8. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
9. BATTEMENT FRAPPE;
10. BATTEMENT FONDU;
11. BATTEMENT DEVELOPPE;
12. ROND DE JAMBE EN L’AIR (підготовча вправа).

Рухи виконуються в чистому вигляді від 2 до 4 разів у самих повільних темпах та окремо в різних напрямках з правої та з лівої ноги.

Заняття № 4.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ БОКОМ ДО ПАЛКИ

Мета вивчення: опанування основних тренувальних рухів, тримаючись однією рукою за палку боком до неї.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Тренувальні рухів за порядком виконання, що визначені правилами побудови екзерсису:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;
4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L’AIR (підготовча вправа);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Рухи виконуються в чистому вигляді від 2 до 4 разів у самих повільних темпах в різних напрямках окремо з правої та з лівої ноги.

Заняття № 5.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Мета вивчення: опанування основних тренувальних рухів без підтримки на середині зали, відпрацювання апломбу.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Тренувальні рухів за порядком виконання, що визначені правилами побудови екзерсису:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;
4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L' AIR (підготовча вправа);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Рухи виконуються в чистому вигляді від 2 до 4 разів у самих повільних темпах та в різних напрямках з правої та з лівої ноги. Робота ніг чергується з роботою рук.

Заняття № 6.

Тема: ПРАВИЛА ВИКОНАННЯ ALLEGRO (СТРИБКИ З ДВОХ НІГ НА ДВІ)

Мета вивчення: опанування стрибків з двох ніг на дві.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Стрибки за порядком вивчення:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. CHANGEMENT DE PIED;
3. PAS ECHAPPE в II позицію;
4. PAS GLISSADE вбік;
5. PAS ASSAMBLE вбік;
6. SISSONNE FERMEE вбік.

Стрибки вивчаються обличчям до палки, а потім, по мірі засвоєння, виконуються на середині зали у чистому вигляді. Спочатку кожен окремо з паузою перед наступним та по 2-4 стрибка разом. Вивчення стрибків здійснюється з використанням музичної розкладки № 1, в якій більша увага приділяється початковому DEMI-PLIE, що виконується на 1 такт музичного розміру 2/4. Потім застосовується музична розкладка № 2, в якій перше DEMI-PLIE прискорюється до 1/8, а більша увага приділяється фінальному DEMI-PLIE, що виконується на 1 такт музичного розміру 2/4. Під час виконання стрибку працюють ноги та додаються рухи головою, рухи ще не працюють.

Заняття № 7.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙ БІЛЯ ПАЛКИ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання основних тренувальних рухів

та опанування їх варіантів.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Комбінування основних тренувальних рухів, що виконуються у різних напрямках у першій та другій музичній розкладці, та включення варіантів основних тренувальних рухів:

1. PLIE SOUTENU (2 варіанти).
2. BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE у I та V позиціях;
3. PASSE PAR TERRE;
4. BATTEMENT TENDU JETE з DEMI-PLIE в I та V позиціях;
5. BATTEMENT TENDU JETE POINTE (PIQUE);
6. PREPARATION для ROND DE JAMBE PAR TERRE;
7. DEMI-ROND на 45°
8. BATTEMENT FRAPPE на 35°;
9. BATTEMENT FONDU на 45°.

Робота над вдосконаленням I та III форм PORT DE BRAS та включення їх у різні комбінації.

Заняття № 8.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙ НА СЕРЕІНІ ЗАЛИ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання основних тренувальних рухів та опанування їх варіантів, відпрацювання апломбу, розвиток найпростішої комбінації.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Комбінування основних тренувальних рухів, що виконуються у різних напрямках у першій та другій музичній розкладці, та включення варіантів основних тренувальних рухів:

1. PLIE SOUTENU (2 варіанти).
2. BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE у I та V позиціях;
3. PASSE PAR TERRE;
4. BATTEMENT TENDU JETE з DEMI-PLIE в I та V позиціях;
5. BATTEMENT TENDU JETE POINTE (PIQUE);
6. PREPARATION для ROND DE JAMBE PAR TERRE;
7. BATTEMENT FRAPPE на 35°;
8. BATTEMENT FONDU на 45°.

Робота над вдосконаленням I та III форм PORT DE BRAS та включення їх у різні комбінації.

Заняття № 9.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙ СТИБКІВ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання стрибків з двох ніг на дві.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Комбінації стрибків виконують у такому порядку:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. PAS ECHAPPE в II позицію;
3. PAS GLISSADE;
4. PAS ASSAMBLE;
5. SISSONNE FERMEE;
6. CHANGEMENT DE PIED.

Зміст комбінацій складається зі стрибків у чистому вигляді, які виконуються кожен окремо з паузою перед наступним та по 2-4 стрибка разом. Використовується перша і друга музичні розкладки. Руки переводяться окремо від стрибка та утримують певну позицію.

1 КУРС 2 СЕМЕСТР**Заняття № 10-11.**

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ. ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (ОСНОВНІ ТРЕНУВАЛЬНІ РУХИ ТА ЇХ ВАРІАНТИ)

Мета вивчення: опанування нових варіантів рухів тренувальних вправ, вдосконалення методики їх виконання, комбінування з основними формами тренувальних рухів, розвиток апломбу та координації.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали залишається як в 1-му семестрі:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;
4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L’AIR (друга стадія опанування);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Темпи виконання прискорюються, початок руху здійснюється із-за такту. Збільшується кількість рухів у комбінації. Координація ускладнюється одночасною роботою рук та ніг.

Вивчаються нові варіанти основних тренувальних рухів:

1. PORT DE BRAS II форма;
2. DEMI-PLIE, GRAND PLIE та RELEVE на півпальці у IV позиції;
3. BATTEMENT TENDU DOUBLE (нажими у II та IV позиціях);
4. BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE у II та IV позиціях;
5. BATTEMENT TENDU JETE BALANSOIR;
6. BATTEMENT TENDU JETE POUR LE PIED;
7. BATTEMENT FONDU DOUBLE на всій стопі;
8. BATTEMENT FONDU з PLIE-RELEVE з ногою на 45°;
9. BATTEMENT FONDU з DEMI-ROND DE JAMBE на 45°;
10. BATTEMENT FRAPPE DOUBLE у всіх напрямках носком в підлогу та на 35°;
11. BATTEMENT SOUTENU носком в підлогу та на 45°;
12. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED на всій стопі з акцентом;
13. GRAND BATTEMENT JETE POINTE;
14. GRAND BATTEMENT JETE через PASSE PAR TERRE вперед чи назад;
15. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS з DEMI-PLIE у I позиції;
16. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS на DEMI-PLIE;
17. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS з PLIE-RELEVE;
18. ROND DE JAMBE EN L'AIR EN DEHORS ET EN DEDANS (друга стадія опанування):
19. PETIT TEMPS RELEVE до ROND DE JAMBE EN L'AIR EN DEHORS ET EN DEDANS на всій стопі;
20. ROND на 45°, DEMI-ROND та ROND на 90° на всій стопі.
21. Вивчаються зв'язуючі-допоміжні рухи в чистому вигляді та деякі їх варіанти.
22. PAS DEGAGE (2 види);
23. PAS DE BOURRE SIMPLE.
24. Екзерсиси біля палки та на середині зали будується на теми:
25. Прискорення темпів виконання рухів перехід на затакту форму;
26. Використання варіантів основних тренувальних рухів;
27. DEMI-ROND та ROND на підлозі, та на висоті 45°, 90°;
28. Перехід з ноги на ногу за допомогою PAS DEGAGE.

Заняття № 12-13.

Тема: ВАРІАНТИ СТРИБКІВ З ДВОХ НІГ НА ДВІ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ. СТРИБКИ З ДВОХ НІГ НА ОДНУ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання варіантів стрибків з двох ніг на дві, опанування стрибків з двох ніг на одну.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Порядок виконання комбінації стрибків залишається як і в 1-му семестрі:

1. TEMPS LEVE;
2. PAS ECHAPPE;

3. PAS GLISSADE;
4. PAS ASSAMBLE;
5. SISSONNE FERMEE;
6. CHANGEMENT DE PIED.

Виконання початкового DEMI-PLIE переноситься на вступ і стрибок здійснюється із-за такту (музична розкладка № 3). Кількість стрибків збільшується до 6-8 підряд.

Вивчаються нові варіанти відомих стрибків:

1. TEMPS LEVE по IV, позиції.
2. PAS ECHAPPE в IV позицію;
3. PAS ECHAPPE в II або IV позицію з закінченням на одну ногу;
4. PAS GLISSADE вперед та назад;
5. PAS ASSAMBLE вперед та назад;
6. PAS ASSAMBLE DOUBLE;
7. SISSONNE FERMEE вперед та назад.

Комбінації стрибків містять основний вид та вивчені варіанти.

Вивчаються нові стрибки з двох ніг на одну:

1. SISSONNE SIMPLE з SUR LE COU-DE-PIED спереду та позаду;
2. PAS JETE вбік;
3. SISSONNE OUVERTE вбік, вперед та назад EN FACE.

Опанування починається обличчям до палки у музичній розкладці № 1 та № 2, а по мірі засвоєння стрибки виконуються на середині, здійснюється перехід на музичну розкладку № 3 та стрибки з закінченням на одну ногу комбінуються зі стрибками з двох ніг на дві або можуть утворювати окрему комбінацію, що входить до загальної послідовності в залежності від відриву від підлоги.

2 КУРС 3 СЕМЕСТР

Заняття № 14-15.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (НА ПІВПАЛЬЦЯХ). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (ОСНОВНІ ТРЕНУВАЛЬНІ РУХИ ТА ЇХ ВАРІАНТИ ПРИ ВИКОНАННІ В ПОЗАХ)

Мета вивчення: закріплення, вдосконалення вивченого та опанування нового матеріалу, розвиток сили та витривалості шляхом повторення вивчених рухів зі збільшенням їх кількості; набуття спритності виконання завдяки прискоренню темпів; виконання екзерсису біля палки на півпальцях, що зміцнює стопи та сприяє набуттю стійкості; запровадження виконання рухів на середині зали в позах, що ускладнює координацію.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали залишається, але деякі рухи (не більше двох) можуть поєднуватись у одну комбінацію.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання основних тренувальних рухів та їх варіантів. Розвиток сили, витривалості та координації;
2. Введення підйому на півпальці та виконання рухів екзерсису біля палки на півпальцях. Маленькі та великі пози класичного танцю та використання їх в екзерсисі на середині зали.
3. Використання зв'язуючи-допоміжних рухів в екзерсисі біля палки та на середині зали:
 - PAS DEGAGE з DEMI-PLIE у II та IV позиції;
 - PAS DE BOURRE SIMPLE;
 - PAS TOMBE та PAS COUPE.

Заняття № 16-17.

Тема: ВАРІАНТИ СТРИБКІВ З ДВОХ НІГ НА ОДНУ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ. СТРИБКИ З ПРОСУВАННЯМ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання варіантів стрибків з двох ніг на одну, опанування стрибків з просуванням.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Після стрибку на одну ногу може здійснюватись певний перехід за допомогою зв'язуючого руху чи іншого стрибку:

1. PAS JETE з закінченням PAS DE BOURRE, PAS ASSAMBLE чи PAS COUPE-ASSAMBLE;
2. SISSONNE SIMPLE з закінченням PAS ASSAMBLE чи PAS COUPE-ASSAMBLE;
3. SISSONNE OUVERTE з закінченням PAS DE BOURRE чи PAS ASSAMBLE.

На цьому етапі стрибки з просуванням здійснюються в маленьких та великих позах. Перед їх виконанням для покращення польоту використовується певний підхід:

1. Крок;
2. PAS GLISSADE;
3. PAS COUPE.

Заняття № 18-20.

Тема: СТВОРЕННЯ ОКРЕМИХ УЧБОВИХ КОМБІНАЦІЙ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ ПАЛКИ. ЗАПИС СТВОРЕНИХ КОМБІНАЦІЙ ТА ПІДГОТОВКА ДО ЇХ ПРОВЕДЕННЯ. ПІДБІР ТА АНАЛІЗ МУЗИЧНОГО МАТЕРІАЛУ.

Мета вивчення: здобуття балетмейстерського досвіду під час створення власних комбінацій, підготовка до педагогічної роботи під час її запису, уточнення методики, підбору та аналізу музичного матеріалу.

Література :

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Створення учбових комбінацій екзерсису біля палки по етапам:

- сполучення основних рухів, використовуючи повільні та більш швидкі музичні темпи (прості учбові комбінації);
 - сполучення основних рухів з одним, двома або трьома його варіантами (поєднані учбові комбінації).
2. Запис створених комбінацій.
 3. Підготовка до проведення комбінацій на групі:
 - уточнення методики виконання рухів, що увійшли до складу комбінації;
 - відпрацювання складеної комбінації;
 - аналіз помилок, що можуть виникати під час виконання комбінації.
 4. Робота з концертмейстером по підборі музичного матеріалу до комбінації та його аналіз.

Заняття № 21.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

2 КУРС 4 СЕМЕСТР

Заняття № 22-23.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ. (В ПОЗАХ). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (НА ПІВПАЛЬЦЯХ).

Мета вивчення: ускладнення координації та робота над апломбом пі час виконання екзерсису біля палки в позах та екзерсису на середині зали на півпальцях; опанування PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V, II та IV позицій; удосконалення виразності та пластичності рук і корпусу.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.

3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки залишається. Завдяки включенню зв'язуючи-допоміжних рухів вони можуть виконуватись без пауз з правої та лівої ноги. Для скорочення часу на екзерсис біля палки деякі рухи можуть бути поєднані в одну комбінацію:

1. BATTEMENT TENDU з BATTEMENT TENDU JETE;
2. ROND DE JAMBE PAR TERRE з ROND DE JAMBE EN L'AIR;
3. BATTEMENT FONDU з ROND DE JAMBE EN L'AIR;
4. BATTEMENT FONDU з BATTEMENT FRAPPE.
5. BATTEMENT FRAPPE з PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED.

Продовжується активна робота над виконанням рухів на півпальцях. В координацію з ногами активніше вводиться одночасна робота рук. Рухи екзерсису біля палки виконуються в малих та великих позах CROISE, EFFACE, ECARTE.

В екзерсисі на середині зали послідовність комбінацій змінюється. Замість PLIE першою комбінацією стає TEMPS LIE (різні види) або маленьке ADAGIO. Деякі комбінації (наприклад ROND DE JAMBE PAR TERRE) можуть не виконуватись. Обов'язковими залишаються комбінації:

1. BATTEMENT TENDU з BATTEMENT TENDU JETE;
2. BATTEMENT FONDU;
3. BATTEMENT FRAPPE або PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
4. GRAND BATTEMENT JETE.

Комбінація BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE перетворюється у велике ADAGIO – окрему частину уроку і виконується після GRAND BATTEMENT JETE.

Темпи виконання рухів продовжують зростати, збільшується кількість виконаних рухів. По мірі засвоєння півпальців біля палки, вони вводяться в екзерсис і на середині зали. Ускладнюється координація завдяки використанню зв'язуючи-допоміжних рухів та активізації переходів з пози в позу під час рушення.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Відпрацювання стійкості на півпальцях;
2. Розвиток координації завдяки введенню варіантів виконання 1-4 форм PORT DE BRAS та переходів з пози в позу або ARABESQUES;
3. Види PAS DE BOURRE та їх варіанти;
4. Підготовка до опанування турів та обертань.

Заняття № 24-25.

Тема: СТИБКИ В ПОВОРОТІ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ. СЕРЕДНІ СТИБКИ НА МІСЦІ ТА З ПРОСУВАННЯМ.

Мета вивчення: опанування стрибків, що виконуються в повороті, відпрацювання середніх стрибків на місці та з просуванням.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Робота над методикою та технікою виконання стрибків в повороті:

1. Стрибків з двох ніг на дві;
2. Стрибків з двох ніг на одну.

На цьому етапі побудова ALLEGRO дещо змінюється. Якщо для кращого засвоєння на початку опанування стрибки виконувались з максимальним відривом від підлоги, то для подальшого вдосконалення необхідно виконувати їх з різною висотою відриву від підлоги. У зв'язку з цим структура ALLEGRO будується з трьох розділів комбінацій: маленькі, середні та великі стрибки. Крім того 2-3 різновиди стрибків можуть бути поєднані в одну комбінацію та для їх зв'язку використовуються допоміжні рухи. Якісно вивчені стрибки EN FACE виконуються в малих та великих позах і арабесках на місці та з просуванням.

Продовжується вивчення й нових стрибків:

1. Сценічний SISSONNE (TEMPS LEVE в позі I, II, III ARABESQUES);
2. PAS BALLONNE;
3. PAS AMBOITE;
4. PAS JETE з просуванням у всі напрямки з закінченням на SUR LE COU-DE-PIED та на 45° з прямою ногою чи в ATTITUDE;
5. PAS DE POISSON (факультативно);
6. PAS BALLOTTE (факультативно).

Заняття № 26.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

3 КУРС 5 СЕМЕСТР

Заняття № 27-28.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (В ПОЗАХ, НА ПІВПАЛЬЦЯХ ТА З PLIE-RELEVE). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (EN TOURNANT).

Мета вивчення: ускладнення техніки виконання рухів та координації, удосконалення стійкості за допомогою введення в комбінації різноманітних переходів і виконання рухів EN TOURNANT, шліфування техніки обертань.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.
4. Шилова Л.М. Хореографічна тема в уроці класичного танцю. – Х.: ХДАК, 2003.

Завдання

В екзерсисі біля палки продовжується активна робота над виконанням рухів в маленьких та великих позах CROISE, EFFACE, ECARTE. Удосконалюється прийомом PLIE-RELEVE. До основних тренувальних рухів крім зв'язуючи-допоміжних в комбінації включаються технічно складні (перш за все тури та звороти). Відбувається максимальне прискорення руху (до 1/8). Здійснюється підготовка до стрибків з заносками через відпрацювання елементу POUR BATTERIA.

В екзерсисі на середині зали вивчається прийом виконання основних тренувальних рухів EN TOURNANT. Його опанування здійснюється спочатку без використання поз з невеликим ступенем повороту (1/8, 1/4), коли чергуються рухи з поворотом та без нього, а потім включається пози, поворот може здійснюється на кожному русі та зростає його ступінь до 1/2 кола.

Нові варіанти основних тренувальних рухів EN TOURNANT:

1. BATTEMENT TENDU на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
2. BATTEMENT TENDU JETE на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
3. ROND DE JAMBE PAR TERRE на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
4. BATTEMENT FONDU на 1/8, 1/4 кола;
5. BATTEMENT FRAPPE на 1/8, 1/4, кола;
6. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED на 1/8, 1/4 кола;
7. GRAND BATTEMENT JETE на 1/8, 1/4 кола.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання рухів та підготовка до стрибків з заносками (POUR BATTERIA);
2. Розвиток координації: 5-6 форми PORT DE BRAS, закінчення комбінацій в позах;
3. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V позиції;
4. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з II позиції;
5. Принцип EN TOURNANT та підготовка до TOUR LENT.

Заняття № 29.

Тема: ADAGIO.

Мета вивчення: опанування крупної танцювальної форми, набуття пластичності, виразності, музикальності та танцювальності.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Характеристика ADAGIO як частини уроку. Особливості побудови ADAGIO для

різних етапів навчання. Рекомендації до підбору музичного матеріалу для створення великого ADAGIO.

На цьому етапі ADAGIO створюється на певний музичний твір з використанням різноманітних рухів, прийомів переходів, що вивчені та ґрунтовно засвоєні. Це вже не остання комбінація екзерсису на середині зали, а повноцінна частина уроку.

Заняття № 30.

Тема: СТРИБКИ З ЗАНОСКАМИ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: опанування стрибків, що ускладнені заносками, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Перед опануванням стрибків з заносками певний період виконується підготовча вправа (стрибок-розніжка вбік II позиції з невеликою амплітудою). Виконання стрибків з заносками починається у чистому вигляді по одному стрибку з паузами, в чергуванні зі стрибками без заносок, а потім по декілька стрибків з заносками без пауз.

Стрибки з заносками можуть утворювати окремі комбінації або ускладнювати комбінації засвоєних стрибків, що виконувались раніш без заносок. Останньою комбінацією ALLEGRO після маленьких, середніх та великих стрибків замість CHANGEMENT DE PIED стає комбінація маленьких заносок, в яку частіш за все входять ENTRECHAT-QUATRE та ROYALE.

Загальні рекомендації до вивчення стрибків з заносками. Опис і специфіка виконання стрибків з заносками з двох ніг на дві:

1. ENTRECHAT-QUATRE;
2. ROYALE;
3. PAS ECHAPPE BATTU;
4. PAS ASSAMBLE BATTU;
5. DOUBLE PAS ASSAMBLE BATTU;
6. BRISE (факультативно).

Заняття № 31.

Тема: ОБЕРТАННЯ НА МІСЦІ

Мета вивчення: опанування обертань на місці, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Виконання PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V, II позицій окремо та у сполученні з іншими рухами. Різновиди підходів та підготовок до обертань. Засоби вдосконалення техніки обертання.

Заняття № 32.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

3 КУРС 6 СЕМЕСТР

Заняття № 33-34.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (З ПОВОРОТАМИ ТА ТУРАМИ). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (EN TOURNANT).

Мета вивчення: ускладнення техніки виконання рухів та координації, удосконалення стійкості за допомогою введення в комбінації різноманітних турів і виконання рухів EN TOURNANT, шліфування техніки обертань.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

З цього етапу починається шліфування танцювальної особистості: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

В екзерсисі біля палки здійснюється включення в комбінації опанованих турів та обертань. Збільшується кількість поворотів та турів та прискорюється їх темп. Вивчаються нові тури (з IV позиції та зі сторони, коли нога відкрита вбік на 45°).

Виконання комбінацій екзерсису на середині зали відбувається з активним використанням прийому EN TOURNANT, всі рухи ускладнюються підйомом на півпальці. Прискорюються темпи виконання, збільшується ступінь повороту.

Крім того в екзерсисах біля палки та на середині зали засвоюються технічні прийоми, що необхідні для виконання великих стрибків з закінченням на одну ногу як на місці, так і з просуванням.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з IV позиції;

2. TOUR, що починається з положення A LA SECONDE.
3. PAS BALLOTTE;
4. TOUR LENT EN DEHORS ET EN DEDANS у позах;
5. Сполучення турів та обертань з використанням різних підходів до них.

Заняття № 35.

Тема: ADAGIO

Мета вивчення: опанування крупної танцювальної форми, набуття пластичності, виразності, музикальності та танцювальності.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Виконання великого ADAGIO здійснюється з увагою не тільки на методику виконання окремих рухів, а й на пластичність та музичність виконання. В ньому може бути використане пересування у просторі та принцип поліфонії (декілька варіантів виконання рухів на один й той же музичний фрагмент одночасно).

Заняття № 36.

Тема: СТРИБКИ З ЗАНОСКАМИ ТА ВЕЛИКІ СТРИБКИ І МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: опанування великих стрибків, вдосконалення техніки їх виконання стрибків, що ускладнені заносками.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Виконання комбінацій з декількох стрибків з заносками.

Робота над методикою та технікою їх виконання.

Розгорнуті комбінації великих стрибків як на місці, так і з підходами.

Заняття № 37.

Тема: ОБЕРТАННЯ ПО ДІАГОНАЛІ

Мета вивчення: опанування обертань по діагоналі, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Загальні рекомендації до виконання обертань по діагоналі. Опис та специфіка виконання:

1. TOUR CHAINE;
2. TOUR GLISSADE EN TOURNANT;
3. TOUR PIQUE;
4. TOUR DEGAGE.

Робота над методикою та технікою виконання обертань.

Заняття № 38.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

4 КУРС 7 СЕМЕСТР

Заняття № 39-40.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ НА ОСНОВІ РОЗІБРАНИХ ПО ЗАПИСУ КОМБІНАЦІЙ. ADAGIO

Мета вивчення: шліфування танцювальної особистості: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

На цьому етапі важливим є не тільки методично грамотне самостійне виконання комбінацій, а й вміння розібрати комбінацію по запису та проводити її на групі з відпрацюванням кожного руху. Необхідно навчитись тактично та точно робити зауваження і наполегливо добиватися якості виконання від інших.

Крім того на уроках продовжується робота над стійкістю та координацією, розвивається технічність та віртуозність, пластичність та виразність рушення.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Відпрацювання APLOMB в позах та на півпальцях.;
2. ½ звороту з ногою на 45°, 90°;
3. TOUR TEMPS RELEVE;
4. TOUR TIR-BOUCHON;
5. TOUR з GRAND PLIE.

Заняття № 41

Тема: РОЗГОРНУТІ КОМБІНАЦІЇ МАЛЕНЬКИХ ТА СЕРЕДНІХ СТРИБКІВ

Мета вивчення: вдосконалення техніки виконання стрибків, що об'єднані в танцювальні комбінації.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Комбінації стрибків включають різноманітні підходи, переходи та танцювальні рухи. Вони складаються з 2-3 частин. Частіше розгорнуті комбінації створюються на певний музичний твір і можуть виконуватись різними групами. У склад комбінацій входять і стрибки з заносками, і стрибки з просуванням, і стрибки у повороті.

Загальні рекомендації до виконання великих стрибків з підходами. Опис та специфіка виконання:

1. GRAND PAS ASSAMBLE;
2. GRAND PAS JETE;
3. GRAND PAS DE CHAT;
4. SISSONNE SOUBRESAUT;
5. PAS FAILLI;
6. ROND DE JAMBE EN L' AIR SAUTE;
7. FOUETTE SAUTE;
8. SAUT DE BASQUE (факультативно);
9. REVOLTADE (факультативно).

Заняття № 42

Тема: ОБЕРТАННЯ ПО ДІАГОНАЛІ ТА КОЛУ

Мета вивчення: опанування обертань по діагоналі та колу, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Робота над методикою та технікою виконання обертань по діагоналі та колу.

Опис та специфіка виконання таких зворотів та обертань:

1. ½ звороту з ногою на 45°, 90°;
2. TOUR TEMPS RELEVE;
3. зворот FOUETTE;
4. TOUR TIR-BOUCHON;
5. зворот RENVERSE (факультативно);
6. TOUR FOUETTE ;
7. TOURS у великих позах (факультативно).

Заняття № 43.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

4 КУРС 8 СЕМЕСТР

Заняття № 44.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ ВЛАСНИХ ЕКЗЕРСИСІВ ТА КОМБІНАЦІЙ СТИБКІВ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

Заняття № 45.

Тема: ЕКЗЕРСИСИ БЛЯ ПАЛКИ, ЕКЗЕРСИСИ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ НА ОСНОВІ КОМБІНАЦІЙ, СТОРЕНИХ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Мета вивчення: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

На цьому етапі виховується не тільки творча особистість виконавця, а й формується власний педагогічний досвід викладача класичного танцю.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Зворот FOUETTE;
2. Робота над технікою обертання засобом сполучення різних турів, що вивчені раніше та добре опановані;
3. Тури у великих позах.

Заняття № 46-48.

Тема: ADAGIO. РОЗГОРНУТІ КОМБІНАЦІЇ СЕРЕДНІХ ТА ВЕЛИКИХ СТРИБКІВ. ОБЕРТАННЯ У ВЕЛИКИХ ПОЗАХ

Мета вивчення: удосконалення виконавської майстерності; розвиток танцювальності, пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Робота над методикою виконання рухів. Удосконалення техніки їх виконання. Ускладнення координації, відпрацювання танцювальних елементів. Розвиток стійкості при виконанні найскладніших стрибків та обертань. Розвиток музичності, пластичності та віртуозності.

Опис та правила виконання комбінованих стрибків:

1. JETE EN TOURNANT;
2. JETE ENTRELACE;
3. PAS CISSAUX;
4. GARGOUILLE (факультативно);
5. GRAND PAS BALLOTTE на одному стрибку (факультативно).

VIII. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ (комплексний кваліфікаційний іспит)

1. Визначення класичного танцю як виду хореографічного мистецтва, системи підготовки, хореографічної дисципліни та інші.
2. Мета та завдання уроку класичного танцю. Його специфіка для фахівців в галузі сучасної хореографії.
3. Виразні засоби класичного танцю та основні вимоги до виконання рухів.
4. Частина уроку класичного танцю. Їх співвідношення, призначення та структура в залежності від етапів навчання.
5. Послідовність виконання тренувальних вправ в екзерсисі біля палки та на середині зали. Принципи їх чергування.
6. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю.
7. Правила вивчення рухів класичного танцю (загальна схема та приклад на одному з рухів).
8. Педагогічний досвід видатних провідних викладачів класичного танцю.
9. Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до опанування рухів класичного танцю.
10. Поняття музичності та її розвиток на уроках класичного танцю.
11. Музичне оформлення уроку. Його види та їх характеристика.
12. Групи рухів класичного танцю. Їх специфічні риси та призначення.
13. Правила побудови комбінацій класичного танцю відповідно меті уроку та основним його завданням.
14. Стрибки в класичному танці загальна характеристика та їх різновиди (за різним критеріям).
15. Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю.
16. Засоби розвитку та збагачення теорії та методики класичного танцю (приклад).
17. Зміни та ускладнення в екзерсисі біля палки та на середині зали в залежності від етапів навчання.
18. Особливості уроку класичного танцю в хореографічних колективах та спеціалізованих навчальних закладах.
19. Метод одного РАС. Лейттема в уроці класичного танцю.
20. Підготовча робота викладача до уроку класичного танцю.
21. Структурні форми балетної вистави.

ІХ. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів за формами контролю

- Академічний показ – 3 - 10 балів;
- контрольний урок – 3 - 10 балів;
- презентація-доповідь – 10 балів;
- конспект практичних занять за семестр – 10 балів;
- усне або письмове опитування, тестування – 1 - 5 балів;
- створення комбінацій та уроків класичного танцю – 5 - 10 балів;
- відвідування заняття – 1 бал.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

1 курс 1 семестр

РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2		РОЗДІЛ 3						РОЗДІЛ 4			Академічний показ	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		90+10
5-15			5-15		10-30						5-20			3-10	100

1 курс 2 семестр

РОЗДІЛ 5		РОЗДІЛ 6		РОЗДІЛ 7				Академічний показ	Сума
T 15	T 16	T 17	T 18	T 19	T 20	T 21	T 22		100
5-15		5-15		20-60				3-10	100

2 курс 3 семестр

РОЗДІЛ 8		РОЗДІЛ 9		РОЗДІЛ 10				РОЗДІЛ 11				Академічний показ	Сума
T 23	T 24	T 25	T 26	T 27	T 28	T 29	T 30	T 31	T 32	T 33	T 34		90+10
5-15		5-15		10-40				5-10				3-10	100

2 курс 4 семестр

РОЗДІЛ 12		РОЗДІЛ 13		РОЗДІЛ 14				РОЗДІЛ 15				Академічний показ	Сума
T 35	T36	T 37	T 38	T 39	T 40	T 41	T 42	T 43	T 44	T 45	T 46		100
5-15		5-15		15-50				5-10				3-10	100

3 курс 5 семестр

РОЗДІЛ 16		РОЗДІЛ 17			РОЗДІЛ 18					РОЗДІЛ 19				Академічний показ	Сума
T 47	T 48	T 49	T 50	T 51	T 52	T 53	T 54	T 55	T 56	T 57	T 58	T 59	T 60		90+10
5-10		5-10			15-50					5-10				3-10	100

3 курс 6 семестр

РОЗДІЛ 20		РОЗДІЛ 21		РОЗДІЛ 22					РОЗДІЛ 23			Академічний показ	Сума
T 61	T 62	T 63	T 64	T 65	T 66	T 67	T 68	T 69	T 70	T 71	T 72		
3-5		3-5		5-15					5-10			3-10	

4 курс 7 семестр

РОЗДІЛ 24		РОЗДІЛ 25		РОЗДІЛ 26				РОЗДІЛ 27			Академічний показ	Сума
T 73	T 74	T 75	T 76	T 77	T 78	T 79	T 80	T 81	T 82	T 83		90+10
3-5		3-5		5-15				5-10			3-10	100

4 курс 8 семестр

РОЗДІЛ 28		РОЗДІЛ 29			РОЗДІЛ 30				Академічний показ	Сума
T 84	T 85	T 86	T 87	T 88	T 89	T 90	T 91	T 92		100
3-5		10-25			20-60				3-10	100

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:
Залік — від 60 до 100 балів **Іспит — від 60 до 90 балів**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ1. **Пакет навчально-методичного забезпечення:**

- робоча програма;
- силабус;
- конспект лекцій;
- інструктивно-методичні матеріали до практичних занять;
- інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи;
- словник основних термінів та понять.

2. Відеоматеріали академічних показів та відкритих уроків.

ХІ. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ахемян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: навч.-метод. посібник / Т. Л. Ахемян. — Київ: ДАКККиМ, 2003. — 115 с. — http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libdoc/knugu/knygy2/horeografii/ahemyan_t_1_metodyka_vykladannya_klasychnogo_tancyu.pdf.
2. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах / Г. О. Березова. — 2-ге вид. — Київ: Муз. Україна, 1990. — 256 с.
3. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник / С. О. Васірук. — Івано-Франківськ, 2009. — 260 с. — <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3801/1/Klas.tan..pdf>.
4. Гончаренко Ю. В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посібник / Ю. В. Гончаренко, О.А. Єрмакова; М-во освіти і науки України, Запорізь. нац. ун-т. — Запоріжжя, 2011. — 239 с. — https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/599467/mod_resource/content/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.
5. Класичний танець та методика його викладання: конспект лекцій з курсу для інозем. студентів, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр» напрямом 6.020202 «Хореографія» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. М. Шилова, Н. М. Семенова]. — Харків: ХДАК, 2010. — 98 с. /1491
6. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: конспект лекцій з дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спец. 024 «Хореографія», освітня програма Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л.М. Шилова; Л.П. Дегтяр; Н. М. Семенова] – Харків: ХДАК, 2022. – 56 с. – Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1804>
7. Словник основних термінів та понять класичного танцю [Електронний ресурс]: навч.-метод. матеріали дисципліни «Класичний танець та методика його викладання» для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти зі спец. 024 Хореографія, освіт. програми Бальна хореографія, освіт. програми Народна хореографія, освіт. програми Сучасна хореографія, освіт. програми Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Н. М. Семенова, Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр] – Харків: ХДАК, 2022. – 24 с. – Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1805>
8. Рехліцька А. Є. Рухи класичного танцю у схемах : навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Хореографія» / Рехліцька А. Є., Білоусенко І. В. ; М-во освіти і науки України; Херсон. держ. ун-т. — 72 с. — <https://lnnk.in/iJhD>
9. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник / Л. Ю. Цветкова. — 3-тє вид., перероб. та допов. — Київ : Альтерпрес, 2010. — 324 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Анфілова С. Г. Співвідношення танцювального і пластичного в жанрі балету : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.02 «Театр. мистецтво» / Харків. держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2005. 19 с.
2. Білаш П. М. Балетмейстерське мистецтво і становлення української сценічної хореографії у контексті розвитку європейської художньої культури 10–30-х років ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2004. 18 с.
3. Видатні майстри хореографічного мистецтва : біогр. довідник / Держ. акад., кер. кадрів культури і мистецтв ; уклад. Н. М. Корисько. Київ : ДАКККиМ, 2003. 18 с.
4. Волошина Л. П. Класичний танець як основний напрям хореографічної освіти [Електронний ресурс] / Л. П. Волошина // Актуальні питання культурології. - 2018. - Вип. 18. - С. 127-133. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apkant_2018_18_25
5. Все про танець : довідник / уклад.: А. Є. Коротков, А. П. Тараканова. Кіровоград : ТЦ Облкомплексу, 2000. 88 с.
6. Гашенко К. І. Класичний танець як один із засобів естетичного виховання дітей нового покоління ХХІ століття [Електронний ресурс] / К. І. 12. Гашенко // Гілея: науковий вісник. - 2018. - Вип. 130. - С. 332-335. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2018_130_89.
7. Герц І. І. Класичний танець у сучасному соціокультурному просторі [Електронний ресурс] / І. І. Герц // Наукові записки [Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова]. Серія : Педагогічні науки. - 2017. - Вип. 136. - С. 53-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzped_2017_136_9.
8. Голдрич О. С. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю : практич. посіб. Львів : Сполом, 2006. 172 с.
9. Горбатова Н. О. Становлення мистецтва класичного танцю в Україні (20–30-ті рр. ХХ ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2004. 177 с.
10. Горбатова Н. О. Становлення хореографічної освіти в Україні (кінець ХІХ — початок ХХ ст.) // Молодий вчений. 2017. № 7. С. 67–70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_7_17
11. Горбатова Н. О. Традиції класичного танцювального мистецтва в Україні (кінець ХІХ — початок ХХ ст.) // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2007. № 2. С. 90–97.
12. Загайкевич М. П. Українська балетна музика. Київ : Наук. думка, 1969. 230 с.
13. Загайкевич М. П. Балетна драматургія. Київ : Наук. думка, 1969. 230 с.
14. Загайкевич М. П. Драматургія балету. Київ : Наук. думка, 1978. 258 с.
15. Захарчук Н. В. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студентів першого курсу спец. «Хореографія» / Н. В. Захарчук; Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, Ф-т мистецтв, Каф. хореографії. — Луцьк: Вежа-Друк, 2017. — 41 с. — https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/12810/1/metodyka_klas_dance.pdf

- 16.Зубатов С. Л. Стиль викладання в хореографії : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2022. 91с.
- 17.Кирилюк В. М. Дихання в хореографії: навч. посіб. / В. М. Кирилюк. — Київ: ДАКККіМ, 2009. — 156 с.
- 18.Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: робоча програма з дисципліни, галузь знань: 02 “Культура і мистецтво”, спец.: 024 “Хореографія”, спеціалізація: “Нар. хореографія” / Харків. держ. акад. культури; [розроб.: Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр]. — Харків: ХДАК, 2018. — 43 с. — Режим доступу: Z:\RepHDAK\Комплекс навчально-методичних матеріалів ХДАК\pdf-2021\+Класичний танець та методика його викладання_NX_18.pdf.
- 19.Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]. Розділ «Партерна гімнастика»: навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», напрям підгот. 6.020202 «Хореографія» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. М. Шилова]. — Харків: ХДАК, 2015. — 21 с. — Режим доступу: <http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми та навчально-методичні матеріали ХДАК/pdf-2016/партерна гімнастика.pdf>.
- 20.Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]. Екзерсис біля станку для студентів першого року навчання: навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореографія», освіт. програма «Нар. хореогр.» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. П. Дегтяр]. — Харків: ХДАК, 2019. — 10 с. — Режим доступу: Z:\RepHDAK\Комплекс навчально-методичних матеріалів ХДАК\pdf-2021\+Класичний танець.pdf
- 21.Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: прогр. та навч.-метод. матеріали дисципліни для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спец. 024 Хореографія, освітня програма Народна хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л.М. Шилова; Л.П. Дегтяр.] — Харків: ХДАК, 2022. — 169 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1806>
- 22.Класичний танець та методика його викладання. Екзерсис на середині зали та allegro для студентів першого року навчання [Електронний ресурс]: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтва, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. кудьтури; [уклад. Л.П.Дегтяр.] — Харків: ХДАК, 2021. — 12 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1113>
- 23.Класичний танець та методика його викладання. Партерна гімнастика. Силкові вправи: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. культури; уклад. Л. М. Шилова. — Харків: ХДАК, 2021. — 17 с. — Режим

- доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789>
24. Колногузенко Б. М. Види мистецтва та хореографії : [метод. посіб. для підготовки бакалаврів і спеціалістів за фахом "Хореографія" (6.020200)] / Харків. держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 2009. 140 с.
 25. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво : зб. ст. / Харків. держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 2008. 222 с.
 26. Коновалова Г. О. Класичний танець як засіб формування виконавської культури [Електронний ресурс] / Г. О. Коновалова // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. - 2012. - № 5. - С. 130-131. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2012_5_33
 27. Кривохижа А. М. Гармонія танцю : навч.-метод. посіб. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005. 92 с.
 28. Мазур Н. Золоті сторінки українського балетного театру // Український театр. 2002. № 4/5. С. 12–14.
 29. Милославський К. С., Івановський П. А., Штоль Г. В. Харківський театр опери та балету. Київ : Мистецтво, 1965. 136 с.
 30. Павлюк Т. С. Українське балетмейстерське мистецтво другої половини ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2005. 20 с.
 31. Пустова Е. Традиції балетного театру в постановках «Лілея» та «Лісова пісня» Вахтанга Вронського // Традиційна культура в умовах глобалізації: проблема збереження і оновлення етнічно-культурної спадщини : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Харків, 2008. С. 167–171.
 32. Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017. 152 с. URL: <http://lib.knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/rehviashvili.pdf>.
 33. Семенова Н. М. Генеза та розвиток українських національних балетних вистав у першій половині ХХ ст. // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2012. Вип. 36. С. 170–178.
 34. Семенова Н. М. Українська балетна музика та її вплив на розвиток національної балетної вистави другої половини ХХ — початку ХХІ століть // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. Харків, 2019. № 2. С. 92–98.
 35. Семенова Н. М. Національна балетна вистава в українській хореографічній культурі ХХ – початку ХХІ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.04 «Українська культура» / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2019. 19 с.
 36. Семенова Н. М. Особливості втілення видатними українськими балеринами хореографічних образів національних балетних вистав ХХ ст. // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2012. Вип. 39. С. 189–198.
 37. Система запису комбінацій класичного танцю. Методичні рекомендації з курсу «Класичний танець» / уклад.: Рева Я. Г.; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка — Полтава, 2020. — 18 с. — <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/19170>.
 38. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії : [монографія] /

- Юрій Станішевський. — Київ: Муз. Україна, 2003. — 438 с.
39. Станішевський Ю. Балетний театр Радянської України 1925–1985 : шляхи і проблеми розвитку. Київ : Муз. Україна, 1986. 240 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000014999>.
40. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України ім. Тараса Шевченка : історія і сучасність. Київ : Муз. Україна, 2002. 735 с.
41. Тулянцев А. А. Творчий шлях Дніпропетровського робітничого оперного театру і проблеми становлення українського оперно-балетного мистецтва (1920–1940) : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.02 «Театр. мистецтво» / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2000. 192 с.
42. Туркевич В. Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліогр. довідник: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики, художники / В. Д. Туркевич. — Київ, 1999. — 223 с.
43. Хореографічна тема в уроці класичного танцю: метод. розробка / Харків. держ. акад. культури; уклад. Л. М. Шилова. — Харків: ХДАК, 2003. — 29 с. — [http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми та навчально-методичні матеріали ХДАК/pdf-2016/+Шилова хореогр. розробка.pdf](http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми_та_навчально-методичні_матеріали_ХДАК/pdf-2016/+Шилова_хореогр._розробка.pdf).
44. Цигановська Н. В. Гімнастика : навч. посіб. / Н. В. Цигановська. — Харків: ХДАК, 2008. — 90 с.
45. Чепалов О. І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : монографія. Харків : ХДАК, 2007. 344 с.
46. Чепалов, О. І. Хореологія : статті та лекції. Київ : Ліра-К, 2022. 227 с.
47. Чуприна П. Я. Творча діяльність Національного академічного театру опери та балету України ім. Т. Г. Шевченка в контексті розвитку української художньої культури (1991–2001) : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2005. 192 с.
48. Чурпіта Т. Повернення Миколи Трегубова до Львівського театру опери та балету (1950–1951 рр.) // Культурологічна думка : щорічник наук. пр. / Ін-т культурології, Нац. акад. мистецтв України. Київ, 2017. № 11. С. 137–145.
49. Шабаліна О. Розвиток українського хореографічного мистецтва на початку ХХ ст.: джерела та тенденції // Вісник Львівської національної академії мистецтв : зб. наук. пр. Львів, 2016. Вип. 28. С. 263–273
50. Шаповал О. В. Творча діяльність балетмейстера А. Ф. Шекери в контексті історії української хореографічної культури 60–90 рр. ХХ ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2006. 196 с.
51. Шариков Д. І. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. У 3 ч. Ч. 1. Філософія балету та онтологія танцю : монографія. Київ : КіМУ, 2013. 204 с.
52. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії : напрями, стилі, види. Київ, 2008. 168 с.
53. Шариков Д. І. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. У 3 ч. Ч. 2. Історія та художня практика хореографічної культури :

монографія. Київ, 2013. 204 с.

54. Шариков Д. І. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. У 3 ч. Ч. 3. Типологія хореографії : монографія. Київ, 2013. 90 с. URL: <https://kmaesm.edu.ua/wp-content/uploads/monografiya-typologiya-horeografichnoyi-kultury-1.pdf>.
55. Шариков Д. І. Розвиток балетного стилю в сучасній хореографії від неокласики до постмодерну // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2011. № 27. С. 255–263.
56. Craine D. The Oxford Dictionary of Dance / Debra Craine, Judith Mackrell. Oxford <https://lnnk.in/f5hl>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека Харківської державної академії культури [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>.
2. Репозиторій ХДАК [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/>.
3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>.
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ
ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ**

Програма та навчально-методичні матеріали дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 024 Хореографія
освітньої програми **Сучасна хореографія**

Укладач

Семенова Наталія Миколаївна, кандидат мистецтвознавства,
завідувач кафедри сучасної та бальної хореографії

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір Н. М. Семенова

Підписано до друку 01.04.24 р.

Формат 60x84/16, Гарнітура «Times».

Папір офсетний. Друк цифровий.

Ум. друк. арк. 4 Тираж 50 прим. Зам. № 0302

Надруковано в копіювальному центрі ФОП Іванової М. А.,

Свідоцтво В01 № 057818 м. Харків, вул. Римарська, 3/5

т. (057) 764-93-64, 755-79-12